

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravna pomoč

Pravna pomoč

S pravico do pravne pomoči je osebam, ki nimajo zadostnih finančnih sredstev, omogočeno kritje stroškov sodnega postopka ali pravnega zastopanja. Vse države članice Evropske unije (EU) imajo sisteme pravne pomoči tako v civilnih kot kazenskih postopkih.

Predstavljajte si situacijo, ko ste v sporu z nekom v vaši državi ali tujini in želite začeti postopek pred sodiščem, ali situacijo, ko se morate braniti v postopku, ki ga je zoper vas začela nasprotna stranka. Predstavljajte si, da ste obdolženi kaznivega dejanja v vaši državi ali tujini in nimate zadostnih sredstev za pravno svetovanje in/ali zastopanje pred kazenskim sodiščem. V vseh teh primerih lahko zaprosite za pravno pomoč.

Pravica do pravne pomoči je določena v:

Evropski konvenciji o človekovih pravicah (EKČP) – člen 6(3)(c) EKČP zagotavlja pravico obdolženca, da dobi zagovornika brezplačno, če nima dovolj sredstev za plačilo zagovornika in če to zahtevajo interesi pravičnosti,

Listini Evropske unije o temeljnih pravicah – člen 47 Listine določa, da se osebam, ki nimajo zadostnih sredstev, odobri pravna pomoč, kolikor je ta potrebna za učinkovito zagotovitev dostopa do sodnega varstva.

Pravna pomoč v civilnih postopkih

Nacionalni spori

Vse države članice EU imajo sistem pravne pomoči. Če ste v sporu s podjetjem, delavcem, delodajalcem ali drugo osebo v **državi vašega stalnega prebivališča** in nimate zadostnih finančnih sredstev za plačilo sodnega postopka, lahko v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi zaprosite za pravno pomoč.

Primerjava nacionalnih shem pravne pomoči pa je pokazala, da med državami članicami obstajajo bistvene razlike v zasnovi, organizaciji in upravljanju sistemov pravne pomoči. Kar zadeva zasnovo sistemov, se zdi, da je glavni cilj v nekaterih državah splošen dostop do pravnih storitev in sodnega varstva, medtem ko je v drugih pravna pomoč na voljo le najrevnejšim.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

[ARHIVIRANO spletišče Evropske pravosodne mreže \(v civilnih in gospodarskih zadevah\)](#)

Čezmejni spori

Če ste v sporu s podjetjem, delavcem, delodajalcem ali drugo osebo v **tujini** in nimate zadostnih finančnih sredstev za plačilo sodnega postopka, lahko zaprosite za pravno pomoč v čezmejnih sporih.

Za olajšanje dostopa do pravne pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah je bila sprejeta **direktiva** o pravni pomoči v čezmejnih sporih.

Pravna pomoč krije predpravne nasvete z namenom doseči poravnavo, preden se sproži sodni postopek, pravno pomoč pri vložitvi zadeve na sodišče ter zastopanje odvetnika na sodišču in pomoč pri kritju ali oprostitev plačila stroškov postopka.

Da bi prejeli pravno pomoč v čezmejnih sporih, morate izpolniti ustrezeni obrazec za vloge za pravno pomoč. Direktiva določa **dva obrazca**: obrazec za vloge za pravno pomoč in obrazec za prenos vlog za pravno pomoč.

Pravna pomoč v kazenskem postopku

Države članice v svoji zakonodaji določajo načine, kako se pravna pomoč zagotavlja v kazenskem postopku v njihovi pristojnosti. Podrobne informacije o tem bodo v prihodnosti na voljo na evropskem portalu e-pravosodja.

Zakonodaje EU glede čezmejnih primerov trenutno ni.

Zadnja posodobitev: 20/01/2020

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Pravna pomoč - Češka

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Na splošno imajo stroške država, stranke v postopku in udeleženci v postopku (to so večinoma stroški dokazovanja). Stroški imajo dve funkciji: preventivno in kazensko.

Zakonik o civilnem postopku (ZCP) vsebuje ponazoritveni seznam stroškov, ki lahko nastanejo v civilnih sodnih postopkih. To so denarni izdatki strank in njihovih zastopnikov (npr. potni stroški, stroški za prehrano in prenočišče), sodne takse, izgubljeni zaslužek strank in njihovih pravnih zastopnikov, stroški dokazovanja (npr. stroški za priče in izvedence), nagrada za notarske storitve in izdatki notarjev kot pooblaščenec sodišča, nagrada in denarni izdatki upravitelja, stroški tolmačenja ter stroški zastopanja, če je zastopnik odvetnik, notar ali patentni odvetnik. Stroški lahko zajemajo tudi vračilo davka na dodano vrednost ali nagrade mediatorjev. Vendar ta seznam ni izčrpen. Zato se lahko za stroške postopka štejejo tudi drugi stroški, ki jih je plačala stranka in so neposredno povezani s sodnim postopkom.

Stranke praviloma plačajo stroške, ki nastanejo njim osebno ali njihovim zastopnikom. Če je bil kot zastopnik ali skrbnik stranke imenovan odvetnik, krije izdatke odvetnika in nagrado za zastopanje država, ki po potrebi vrne tudi davek na dodano vrednost.

Plačilo sodnih taks podrobno ureja zakon o sodnih taksah. V običajnem kontradiktornem postopku sodno takso običajno plača tožnik. Zakon prav tako določa, v katerih postopkih se sodna taksa ne plača (npr. postopki v zadevah, povezanih z varstvom in vzgojo otrok, postopki v zvezi s sodnim skrbništvom nad mladoletnimi, postopki posvojitve, postopki v zvezi z vzajemnimi preživninskimi obveznostmi med starši in otroki, zapuščinski postopki na prvi stopnji, postopki v zvezi s pravno in poslovno sposobnostjo).

Razlikovati je treba med obveznostjo plačila stroškov postopka in obveznostjo povrnitve teh stroškov. Stranka v postopku plača stroške postopka, ko nastanejo, zlasti med postopkom; pri tem velja načelo koristi (stroške plača oseba, ki opravi procesno dejanje ali v korist katere je dejanje opravljeno). Stroški postopka se povrnejo šele po plačilu stroškov. Povrnitev stroškov se naloži s sodno odločbo na podlagi načela uspeha v zadevi ali načela krivdne odgovornosti.

Če obstajajo razlogi za posebno obravnavo, lahko sodišče pri odločanju o stroških postopka uporabi svojo diskrecijsko pravico in stranki ne naloži povračila vseh ali dela stroškov. S tem se preprečijo nesorazmerno močne posledice uporabe načela uspeha v zadevi in načela krivdne odgovornosti.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Eno od najpomembnejših načel v civilnem postopku je načelo enakosti, katerega jamstva vključujejo pravico do pravne pomoči. Pravica do pravne pomoči se prizna od vsega začetka in v vseh postopkih.

V skladu z ZCP se lahko za pravno pomoč v civilnih sodnih postopkih šteje naslednje:

imenovanje zastopnika na prošnjo stranke (člen 30(1) ZCP);

imenovanje odvetnika, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku v zadevni vrsti postopka obvezno (člen 30(2) ZCP); delna ali popolna oprostitve plačila sodnih taks za stranko (člen 138 ZCP).

Mimogrede, obveznost obveščanja, ki jo ima sodišče, se lahko prav tako šteje za pravno pomoč strankam v postopku.

Pravna pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, je ločena kategorija. Ta pomoč je opredeljena v zakonu o odvetništvu, s katerim je vsakomur, ki ne izpolnjuje pogojev za imenovanje odvetnika s strani sodišča in si ne more drugače zagotoviti pravnih storitev, priznana pravica do odvetnika, ki ga za zagotavljanje pravnega svetovanja ali pravnih storitev imenuje češka odvetniška zbornica.

Prosilec je torej upravičen do brezplačnega pravnega svetovanja, če njegov povprečni mesečni dohodek v šestih koledarskih mesecih pred vložitvijo vloge ne presega trikratnika eksistenčnega minimuma posameznika ali oseb, ki se upoštevajo skupaj z njim, v skladu z zakonom o eksistenčnem minimumu in minimalni plači, in če ga v zadevi, v kateri prosi za pomoč, ne zastopa drug odvetnik ali oseba, pooblaščen za zagotavljanje pravnih storitev (v skladu s členom 2(2)(a) zakona o odvetništvu).

Če prosilec izpolnjuje navedene pogoje, se mu zagotovi najmanj 30 minut brezplačnega pravnega svetovanja oziroma do največ 120 minut v posameznem koledarskem letu.

Zakon o odvetništvu obenem tudi dovoljuje zagotovitev enkratnega pravnega svetovanja nedoločnemu številu oseb, nastanjenih v centrih za tujce v skladu z zakonom o bivanju tujcev v Češki republiki ali v sprejemnem centru v skladu z zakonom o azilu, na pobudo osebe, ki vodi njihovo zadevo.

V skladu z zakonom o odvetništvu je za pravne storitve mogoče zaprositi tudi, če je to upravičeno glede na dohodek in premoženjsko stanje prosilca.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sodišče lahko stranko v postopku (ali stranskega intervenienta) na podlagi vloge oprosti plačila sodnih taks, če to upravičujejo okoliščine stranke in če vloga ni samovoljna, očitno obsojena na neuspeh ali ne pomeni oviranje pravice.

Plačila so lahko oproščene fizične in pravne osebe.

Stranki v postopku se ne sme prepričati uveljavljanje ali obramba njenih pravic na sodišču zgolj zaradi njenega neugodnega materialnega položaja. Sodišče upošteva zlasti celotni materialni položaj prosilca, višino sodne takse, verjetne stroške predložitve dokazov in naravo zahtevka. Pri fizičnih osebah sodišče upošteva njihove socialne razmere, zdravstveno stanje itd. Pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih posameznikih pa upošteva tudi naravo njihovega poslovanja ali drugih dejavnosti, status in strukturo njihovega premoženja ter njihovo plačilno sposobnost.

Vloga, ki je očitno obsojena na neuspeh ali pomeni oviranje pravice, se nanaša zlasti na primer, v katerem je že na podlagi dejstev, ki jih navaja prosilec, jasno, da njegovi zadevi ni mogoče ugoditi. Samovoljno uveljavljanje ali oviranje pravice pomeni zlasti zlorabo pravice ali jasen poskus zavlačevanja z izpolnitvijo obveznosti, ki je očitno zavezujoča.

Če stranka izpolnjuje pogoje za oprostitve plačila sodnih taks in je to potrebno zaradi zaščite njenih interesov, ji sodišče na njeno zahtevo imenuje zastopnika. Vendar se pravica do imenovanja zastopnika ne prizna samodejno, če sta postopek ali stranka po zakonu oproščena plačila sodnih taks (tj. v skladu z zakonom o sodnih taksah). Tudi v teh primerih morajo biti izpolnjeni navedeni pogoji za oprostitve plačila sodnih taks v skladu z zakonikom o civilnem postopku. Kot zastopnik je imenovan odvetnik, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku (notarju) v zadevnem postopku obvezno.

Od take stranke ni mogoče zahtevati vnaprejšnjega plačila stroškov dokazovanja, če je dokaze predložila sama ali jih je v zvezi z dejstvi, ki jih navaja stranka (ali so v njenem interesu, člen 141(1) ZCP), odredilo sodišče, niti se od stranke ne sme zahtevati povračilo stroškov, ki jih ima država (člen 148(1) ZCP). Denarne izdatke in nagrado za zastopanje imenovanemu odvetniku plača država.

Prosilec lahko vlogo za oprostitve plačila sodnih taks vložijo hkrati s tožbo (predlog za začetek postopka) ali kadar koli med postopkom do pravnomočne odločbe sodišča. Sodišče lahko zastopnika imenuje pred začetkom postopka, če namerava prihodnja stranka vložiti tožbo z njegovo pomočjo.

Sodišče odloči o vlogi za oprostitve plačila sodnih taks s sodbo, zoper katero je dopustna pritožba.

Če sodišče zavrne prošnjo za imenovanje zastopnika, lahko prosilec za imenovanje odvetnika zaprosi pri češki odvetniški zbornici. V tem primeru je prosilec upravičen do brezplačnega pravnega svetovanja, če njegov povprečni mesečni dohodek v šestih koledarskih mesecih pred vložitvijo vloge ne presega trikratnika eksistenčnega minimuma posameznika ali oseb, ki se upoštevajo skupaj z njim, v skladu z zakonom o eksistenčnem minimumu in minimalni plači, in če ga v zadevi, v kateri prosi za pomoč, ne zastopa drug odvetnik ali oseba, pooblaščen za zagotavljanje pravnih storitev (v skladu s členom 2(2)(a) zakona o odvetništvu).

Druga možnost je, da se uporabi pravica prosilca do pravnih storitev, če je to upravičeno glede na njegove dohodke in premoženjsko stanje. Tudi v tem primeru se prosilec obrne na češko odvetniško zbornico.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč na podlagi ZCP velja za vse postopke, ki jih ureja ZCP.

Pravna pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, se uporablja tudi v primerih, ko ne gre za postopke pred javnimi organi v obliki sodnih in upravnih postopkov ter postopke pred ustavnim sodiščem.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Za takšne primere ni posebnega postopka.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazci so urejeni z navodilom ministrstva za pravosodje št. 4/2017 z dne 23. oktobra 2017, ref. št. 12/2017-OJD-ORG/36. Vzorčni obrazci za fizične in pravne osebe (izjava o osebnem, premoženjskem in dohodkovnem stanju za oprostitve plačila sodnih taks in imenovanje zastopnika ter izjava pravne osebe o premoženjskem stanju in drugih odločilnih dejavnikih za oprostitve plačila sodnih taks in imenovanje zastopnika) sta na voljo na spletišču ministrstva za pravosodje Češke republike.

Obrazci, povezani z vložitvijo vloge za pravno pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, so priloženi odloku ministrstva za pravosodje Češke republike št. 120/2018 o obrazcih vloge za imenovanje odvetnika in obrazcu za zagotovitev enkratnega pravnega svetovanja. Na voljo so na spletišču češke odvetniške zbornice.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vsi dokumenti, ki jih je treba priložiti, so navedeni neposredno v zadevnem obrazcu. Vključujejo lahko naslednje: potrdilo delodajalca o dohodku iz zaposlitve ali dohodku na podlagi pogodb o zaposlitvi zunaj delovnega razmerja, dokončno in pravnomočno odmerno odločbo davčnega organa (prihodki iz poslovanja in drugih dejavnosti samozaposlenih), dokončno in pravnomočno odločbo o dodelitvi prejemka ali potrdilo plačnika tega prejemka (prihodki za materialno in socialno varnost) ali druge dokončne in pravnomočne odmerne odločbe davčne uprave (drugi prihodki).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za oprostitve plačila sodnih taks lahko vložite pri sodišču, ki vodi sodni postopek, v zvezi s katerim prosite za oprostitve. O vlogi odloča sodišče prve stopnje, tudi če zaprosite za oprostitve v postopku po vložitvi pritožbe.

Prošnjo za imenovanje zastopnika s strani češke odvetniške zbornice lahko vložite: pisno na naslov Czech Bar Association, Brno branch, nám. Svobody 84/15, 602 00 Brno, elektronsko s kvalificiranim elektronskim podpisom na [✉ epodatelna@cak.cz](mailto:epodatelna@cak.cz) ali v elektronskem sistemu komunikacije „Data Box“ češke odvetniške zbornice – data box ID n69admd.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Zakon (člen 5 ZCP) nalaga sodiščem splošno dolžnost obveščanja ter s tem zagotavljanja informacij strankam o njihovih procesnih pravicah in obveznostih. Sodišče mora stranke obvestiti o pravici do vložitve vloge za oprostitvev plačila sodnih taks ali vloge za imenovanje zastopnika.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Glej odgovor v oddelku: Ali sem upravičen do pravne pomoči?

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Sodišče odloči o imenovanju zastopnika na podlagi vloge stranke. Sodišče kot zastopnika imenuje odvetnika, če je to potrebno za zaščito interesov stranke ali če je zastopanje po odvetniku ali notarju v zadevnem postopku obvezno. Sodišče imenuje konkretnega odvetnika, ki mora zagotoviti pravne storitve, razen če ima zakonit razlog za zavrnitev (kot je nasprotje interesov).

O vlogah za pravno pomoč, ki jo zagotavlja češka odvetniška zbornica, odloča predsednik te zbornice. Predsednik zbornice je direktorja podružnice zbornice v Brnu pooblastil, da ga zastopa pri izvajanju te pristojnosti.

Češka odvetniška zbornica za namene imenovanja odvetnika vodi seznam odvetnikov, ki so se strinjali, da bodo zagotavljali zgoraj opisano pravno pomoč. Pri imenovanju odvetnika za zagotavljanje takih pravnih storitev mora češka odvetniška zbornica zagotoviti, da so odvetniki imenovani pošteno ter ob upoštevanju narave in zapletenosti zadeve.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Glej odgovor v oddelku: Kakšni so stroški postopka in kdo jih običajno krije?

Prosiliec mora češki odvetniški zbornici plačati takso v višini 100 CZK za obravnavo vloge za pravno pomoč, ki jo zagotavlja. Plačila te takse so oproščeni imetniki kartic ZTP (huda invalidnost) ali ZTP/P (huda invalidnost, zaradi katere je potrebna posebna nega) ali osebe, ki prejemajo denarno socialno pomoč za osebe v materialni stiski.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Sodišče lahko odobri oprostitvev plačila sodnih taks tudi le delno ali le za del postopka (npr. za postopek na prvi stopnji) ali le za nekatere sodne takse. Preostali znesek sodnih taks mora plačati stranka.

Če je bil kot zastopnik ali skrbnik stranke imenovan odvetnik, izdatke odvetnika in nagrado za zastopanje krije država, ki po potrebi vrne tudi davek na dodano vrednost.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Razen če sodišče ne odloči drugače, oprostitvev plačila sodnih taks velja za celoten postopek, tj. do izdaje dokončne in pravnomočne odločbe. Oprostitvev plačila sodnih taks velja v postopkih na prvi stopnji in pritožbenih postopkih (redna pravna sredstva). Vendar postopki z izrednimi pravnimi sredstvi (revizija sodbe, tožba za obnovo postopka, tožba za razveljavitev) niso samodejno oproščeni plačila, pač pa mora stranka vložiti novo vlogo za oprostitvev plačila sodnih taks.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se položaj stranke spremeni tako, da oprostitvev plačila sodnih taks ni več utemeljena, ali če sodišče pozneje ugotovi, da dejanski položaj stranke ni utemeljeval takšne oprostitve že tedaj, ko je bila odobrena, jo sodišče razveljavi. Ta ukrep učinkuje za nazaj le, če sodišče to izrecno določi. Sodišče lahko razveljavi oprostitvev plačila le do konca postopka.

Vendar zgolj sprememba pravil za oceno položaja prosilca ali sprememba mnenja sodišča o tem, ali je prošnja samovoljna, očitno obsojena na neuspeh ali pomeni oviranje pravice, ni razlog za razveljavitev oprostitvev plačila sodnih taks.

Če pravno pomoč zagotavlja češka odvetniška zbornica, lahko ta prekliče imenovanje odvetnika, če se med njegovim zagotavljanjem pravnih storitev ugotovi, da v konkretni zadevi glede na dohodke in premoženjsko stanje stranke tako zagotavljanje pravnih storitev ni bilo upravičeno.

Zbornica prav tako prekliče imenovanje odvetnika, če se med njegovim zagotavljanjem pravnih storitev v konkretni zadevi izkaže, da so se dohodki in materialni položaj stranke tako spremenili, da zagotavljanje pravnih storitev ni več utemeljeno; zbornica prekliče imenovanje odvetnika ob spremembi navedenega položaja. Tudi v tem primeru mora odvetnik v 15 dneh od dneva preklica njegovega imenovanja za zagotavljanje pravnih storitev sprejeti vse nujne ukrepe, da se ne škoduje pravicam in zakonitim interesom stranke. To ne velja, če stranka odvetnika pisno obvesti, da ne vztraja pri izpolnjevanju te obveznosti.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločitev o ugoditvi vloge za oprostitvev plačila sodnih taks ali razveljavitvi oprostitve sprejme sodišče. Ta odločitev je v obliki sodbe. Zoper to sodbo se lahko pritožite, razen če jo je na prvi stopnji sprejelo pritožbeno sodišče, saj je v tem primeru pravnomočna.

O imenovanju odvetnika s strani češke odvetniške zbornice v upravnih postopkih odloča njen predsednik (ali direktor podružnice zbornice v Brnu, pooblaščen, da deluje v njegovem imenu). Zoper odločitev je mogoče vložiti upravno pritožbo.

Zadnja posodobitev: 23/06/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Nemčija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Če vam svetuje ali vas zastopa odvetnik, je upravičen do nagrade za opravljeno delo, njena višina pa je v veliki meri odvisna od vrednosti zadeve. Če je zadeva predložena sodišču, nastanejo tudi sodni stroški. Ti stroški ne vključujejo zgolj taks in izdatkov sodišča, temveč tudi stroške, ki jih mora stranka, ki potrebuje pravno pomoč, kriti, če želi opraviti dejanje, ki ga zahteva sodišče, ali stroške, ki so potrebni za vložitev ustrezne tožbe ali odgovora na tožbo. Stranka, ki ne potrebuje pravne pomoči, te stroške običajno krije sama. Če sodišče odloči v njeno korist, ji stroške povrne nasprotna stranka.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem (*Beratungshilfe*) in pravno pomočjo (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoč s pravnim svetovanjem in zastopanjem **zunaj** sodnih postopkov (pravno svetovanje) se osebam, ki jo potrebujejo, zagotavlja v skladu z zakonom o pravnem svetovanju in zastopanju za državljane z nizkimi dohodki (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen* (*Beratungshilfegesetz*)).

Osebam, ki potrebujejo pravno pomoč, se ta v skladu s predpisi, ki jo urejajo, zagotovi za **sodelovanje v** sodnih postopkih.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravno svetovanje ali pravna pomoč se dodeli, če oseba, ki zaprosi za pravne storitve, zaradi svojega osebnega in materialnega položaja (potreba) ne more sama zbrati potrebnih finančnih sredstev in nima drugih razumnih možnosti za pridobitev pomoči (npr. zavarovanje pravnega varstva, svetovanje s strani združenja najemnikov ali sindikata itd.).

Poleg tega načrtovana tožba za zaščito njenih pravic ne sme biti neutemeljena. Če se pravna pomoč dodeli, mora imeti načrtovana tožba ali odgovor na tožbo tudi zadostne možnosti za uspeh. Sodišče, ki odloča o vlogi za pravno pomoč, mora na podlagi prosilčeve predstavitve dejstev in razpoložljive dokumentacije proučiti, ali je njegovo pravno stališče pravilno ali vsaj dokazljivo, ter mora biti glede na dejstva prepričano, da bo lahko predložil dokaze. Če so pravni pogoji izpolnjeni, je zadevna oseba upravičena do pravnega svetovanja ali pravne pomoči.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje (ki zajema svetovanje in po potrebi zastopanje) se odobri v civilnih zadevah, ki vključujejo delovno, upravno, ustavno in socialno pravo. V zadevah na področju kazenskega in upravnega prava je zagotovljeno le svetovanje. V zadevah, v katerih je treba uporabiti zakonodajo drugih držav, se pravno svetovanje odobri, če je dejansko stanje v zadevi povezano z Nemčijo. Za zadeve na področju davčnega prava se pravno svetovanje ne odobri. Pravna pomoč se dodeli za vse vrste postopkov v civilnih sporih, za nepravdne postopke in postopke pred delovnim, upravnim, socialnim ali davčnim sodiščem (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* ali *Finanzgericht*). Ne prejmejo pa je obdolženci v kazenskem postopku in dolžniki v stečajnem postopku. Predpisi o zagovornikih po uradni dolžnosti vsebujejo izčrpne posebne določbe za obdolžence v kazenskem postopku. Dolžnikom v stečajnem postopku se lahko odloži plačilo stroškov postopka.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Taki posebni postopki ne obstajajo; obstoječe možnosti za pridobitev pravnega svetovanja in pravne pomoči zajemajo tudi nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazce vlog za pravno svetovanje in pravno pomoč lahko pridobite pri lokalnih sodiščih (*Amtsgerichten*) in odvetnikih.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Potrebne podatke o dohodkih je treba verodostojno dokazati s predložitvijo ustreznih dokumentov (npr. plačilnih list ali najnovejše davčne odmere v primeru samozaposlenih oseb).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Vloga za pravno svetovanje se vložijo pri lokalnem sodišču, na območju katerega ima oseba, ki zaprosi za pravne storitve, stalno prebivališče (kraj bivanja).

Če ta oseba nima stalnega prebivališča v Nemčiji, je pristojno tisto lokalno sodišče, na območju katerega se pojavi potreba po pravnem svetovanju. Za tovrstno pomoč se lahko obrnete tudi neposredno na odvetnika. V tem primeru morate pri lokalnem sodišču naknadno vložiti potrebno vlogo.

Vlogo za pravno pomoč morate vložiti pri tistem sodišču, pri katerem že poteka ali se bo začel postopek, v zvezi s katerim prosite za pomoč. To sodišče (in ne na primer organ socialnega varstva) prouči vlogo in odloči, ali so izpolnjeni pogoji za dodelitev pravne pomoči.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Informacije o pravnem svetovanju in pravni pomoči je mogoče dobiti pri lokalnih sodiščih in odvetnikih.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če ste upravičeni do pravnega svetovanja ali pravne pomoči, morate izpolniti ustrezni obrazec, priložiti potrebno dokumentacijo in vse skupaj predložiti uradu, navedenemu v točki 8.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Osebi, ki zaprosi za pravne storitve, lahko pravno svetovanje zagotovi odvetnik, ki ga izbere sama. V zveznih deželah Bremen in Hamburg tako svetovanje zagotavljajo javni centri za pravno pomoč. Odvetniki imajo dolžnost zagotoviti pravno svetovanje; zahtevo za tako obliko pravne pomoči lahko zavrnejo le v posebnih primerih, če za to obstajajo pomembni razlogi.

Tudi v primeru pravne pomoči si lahko odvetnika prosto izberete. Stranka v postopku mora izbrati odvetnika, ki je pooblaščen za njeno zastopanje na sodišču. Predsednik sodišča dodeli odvetnika le, kadar zadevna stranka ne more najti odvetnika, ki bi jo bil pripravljen zastopati.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Odvetnik je upravičen do nagrade v višini 10 EUR, ki mu jo mora plačati oseba, ki ji zagotovi pravno svetovanje, čemur pa se lahko glede na okoliščine zadevne osebe odpove. Različni sporazumi v zvezi s plačilom so nični. Odvetnik prejme preostalo nagrado iz državne blagajne.

V primeru pravne pomoči se krijejo vsi stroški postopka, razen stroškov stranke v postopku, ki niso bili potrebni za zaščito njenih pravic. Stranka, ki potrebuje pravno pomoč, nima nobenih nadaljnjih stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejenih pravnih pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če so zahteve za pravno pomoč izpolnjene, nima stranka v postopku nobenih drugih stroškov. Dodelitev pravne pomoči pomeni, da se krijejo vsi potrebni stroški postopka. Če je stranka v postopku finančno sposobna prispevati del svojih dohodkov k stroškom postopka, mora ustrezno vsoto obročno odplačati v državno blagajno, iz katere so se krili navedeni stroški.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Dodelitev pravne pomoči ne pomeni samodejnega kritja vlaganja pritožb. Kritje stroškov se konča s pravnomočno odločbo sodišča, ki je odločalo o zadevi.

Vendar lahko znova zaprosite za pravno pomoč v pritožbenem postopku. Pritožbeno sodišče prouči, ali stranka še vedno potrebuje pomoč, ali pritožba ni neutemeljena in ali ima možnost za uspeh. Če so ti pogoji izpolnjeni, je stranka v postopku upravičena do pravne pomoči.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje se lahko odvzame, če temelji na lažnih podatkih, ki jih je zagotovila stranka, ki je zaprosila za pravne storitve.

Pravna pomoč se lahko odvzame le v naslednjih okoliščinah:

če je bila pomoč pridobljena pod pretvezo na podlagi nepravilnih podatkov o sporu,

če so bili predloženi nepravilni podatki, da bi se izpolnile subjektivne zahteve za dodelitev pomoči, izjave pa niso bile dane,

če zatrjevani osebni in materialni položaj ni resničen,

če oseba zamuja s plačili obrokov.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Zoper odločitev lokalnega sodišča o zavrnitvi vloge za pravno svetovanje lahko vložite pritožbo (*Erinnerung*).

Prosilac lahko v primeru zavrnitve vloge za pravno pomoč v enem mesecu vložijo takojšnjo pritožbo (*sofortige Beschwerde*) zoper odločbo sodišča, če vrednost spora v postopku v glavni stvari presega 600 EUR. Če vrednost spora v postopku v glavni stvari ne presega 600 EUR, je pritožba dopustna le, če je sodišče zavrnilo dodelitev pravne pomoči zgolj na podlagi zahteve, ki se nanaša na osebni in materialni položaj.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu https://www.bmjv.de/DE/Startseite/startseite_metaNav_node.html.

Zadnja posodobitev: 22/06/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Hrvaška

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V členu 151 zakona o pravnem postopku (*Zakon o parničnom postupku*) je navedeno, da pravdni stroški zajemajo izdatke, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. Obsegajo na primer stroške izvedbe dokazov, sodne takse, stroške objav, izdatke za dnevnicke in potne stroške sodnikov in sodnih zapisnikarjev, potne stroške strank, povezane z njihovim nastopom na sodišču, in podobno. Pravdni stroški obsegajo tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade.

V skladu s členom 152 zakona o pravnem postopku vsaka stranka predhodno sama krije stroške, ki jih povzročijo s svojimi dejanji. Kadar stranka predlaga izvedbo dokaza, mora po nalogu sodišča založiti znesek, potreben za kritje stroškov, ki bodo nastali z izvedbo dokaza. Osnovno načelo pri odločanju o tem, kdo mora na koncu kriti pravne stroške, je uspeh v pravdi. Tako je v prvem odstavku člena 154 zakona o pravnem postopku navedeno, da mora stranka, ki v pravdi ne uspe, nasprotni stranki in njenemu intervenientu povrniti stroške, ki nastanejo v postopku. Intervenient v podporo stranki, ki v pravdi ne uspe, sam nosi stroške, ki jih je imela stranka v sodnih postopkih. V skladu z drugim odstavkom člena 154 zakona o pravnem postopku lahko sodišče, če stranka deloma zmaga v pravdi, o povračilu stroškov odloči glede na doseženi uspeh v pravdi v zvezi z zahtevkom, ki je bil nazadnje vložen. Posebna pravila veljajo za primere, v katerih pravdni stroški nastanejo po krivdi ene od strank ali po naključju, ki se ji je primerilo, če je sodba izrečena na podlagi priznanja, če tožeča stranka umakne tožbo ali opusti zahtevek, če se pravda konča s sodno poravnavo in sosporniki sodelujejo v pravdi (členi 156 do 161 zakona o pravnem postopku).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V skladu z zakonom o brezplačni pravni pomoči (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) je namen pravne pomoči doseči enakost pred zakonom, da se državljanom Republike Hrvaške in drugim osebam zagotovita učinkovito pravno varstvo in dostop do sodišča in drugih javnih organov pod enakimi pogoji v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči.

Pravna pomoč se zagotavlja v obliki primarne ali sekundarne pravne pomoči.

Primarna pravna pomoč vključuje:

splošne pravne informacije,

pravno svetovanje,

pripravo pisnih vlog osebam javnega prava, Evropskemu sodišču za človekove pravice in mednarodnim organizacijam v skladu z mednarodnimi pogodbami in pravili delovanja teh organov,

pravno zastopanje v postopkih pred osebami javnega prava in

pravno pomoč pri mirnem alternativnem reševanju sporov.

Primarno pravno pomoč zagotavljajo uradi državne uprave v županijah in pristojni upravni organ mesta Zagreb (v nadaljnjem besedilu: uradi), pooblaščenca združenja in pravne klinike. Uradi so v okviru zagotavljanja primarne pravne pomoči pooblaščenca za zagotavljanje splošnih pravnih informacij in pravnega svetovanja ter vložitev vlog.

Sekundarna pravna pomoč vključuje:

pravno svetovanje,

pripravo pisnih vlog v postopkih, povezanih z varstvom pravic delavcev pred delodajalcem,

pripravo pisnih vlog v sodnih postopkih,

zastopanje v sodnih postopkih in

pravno pomoč pri mirnem reševanju sporov.

Sekundarno pravno pomoč zagotavljajo odvetniki.

Sekundarna pravna pomoč vključuje tudi:

oprostitev plačila pravnih stroškov in

oprostitev plačila sodnih taks.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči so upravičene naslednje osebe:

hrvaški državljani,

otroci, ki nimajo hrvaškega državljanstva in jih v Republiki Hrvaški najdejo brez spremstva odraslega, ki je zanje odgovoren po zakonu,

tujci z dovoljenjem začasno prebivanje pod pogojem vzajemnosti ali tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje;

tujci pod začasno zaščito;

tujci, ki prebivajo nezakonito, in tujci z dovoljenjem za kratkoročno bivanje v postopkih za izdajo odredbe o izgonu ali odločbe o vrnitvi ter

prosilci za azil, tujci pod subsidiarno zaščito in njihovi družinski člani, ki zakonito prebivajo v Republiki Hrvaški, v postopkih, v katerih jim pravna pomoč ni zagotovljena s posebnim zakonom.

Za dodelitev sekundarne pravne pomoči morajo biti praviloma izpolnjeni naslednji pogoji glede premoženja:

skupni mesečni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne sme presegati zneska proračunske osnove (3 326,00 HRK) na člana gospodinjstva, skupna vrednost premoženja v lasti prosilca in članov njegovega gospodinjstva pa ne sme presegati zneska 60 proračunskih osnov (199 560,00 HRK).

Sekundarna pravna pomoč se dodeli brez ugotavljanja materialnega položaja, če je prosilec:

otrok v postopku uveljavljanja pravice do preživnine;

žrtev nasilnega kaznivnega dejanja v postopku uveljavljanja pravice do nadomestila za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem;

oseba, upravičena do socialnega prejemka v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo izvajanje pravic v okviru sistema socialnega varstva, ali

oseba, upravičena do prejemkov v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih članov (*Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinske rata i članova njihovih obitelji*) ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojni invalidov (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi za čezmejne spore. Čezmejni spor je spor, v katerem ima prosilec za pravno pomoč stalno prebivališče ali običajno prebiva v državi članici Evropske unije, ki ni država članica, v kateri deluje sodišče ali v kateri naj bi se izvršila sodba.

Pravna pomoč v čezmejnih sporih se dodeli v civilnih in gospodarskih zadevah ter v postopkih mediacije in alternativnega reševanja sporov, pri izvrševanju javnih listin in zagotavljanju pravnega svetovanja v takih postopkih. Določbe o pravni pomoči v čezmejnih sporih se ne uporabljajo v davčnih, carinskih in drugih upravnih postopkih.

Prosilcu za pravno pomoč v čezmejnem sporu se pravna pomoč dodeli, če izpolnjuje pogoje iz zakona o brezplačni pravni pomoči. Pravna pomoč se lahko izjemoma dodeli tudi prosilcu, ki ne izpolnjuje pogojev za dodelitev pravne pomoči iz zakona o brezplačni pravni pomoči, če dokaže, da ni zmožen plačati stroškov postopka zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici prebivališča in v Republiki Hrvaški.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Primarna pravna pomoč se lahko zagotovi v kateri koli pravni zadevi:

če prosilec ne zna ali ni sposoben uveljavljati svojih pravic,

če prosilcu ni bila zagotovljena pravna pomoč na podlagi posebnih predpisov,

če vložena prošnja ni očitno neutemeljena in

če je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, in oprostitev plačila pravnih stroškov se lahko dodelita v naslednjih vrstah postopkov:

v povezavi s stvarnimi pravicami, razen za postopke vpisa v zemljiško knjigo,

v povezavi z delovnopravnimi postopki,

v povezavi z družinskimi razmerji, razen v postopkih sporazumne razveze zakonske zveze, v katerih zakonca nimata skupnih ali posvojenih mladoletnih otrok ali otrok, nad katerimi izvajata starševsko skrb tudi po polnoletnosti,

v postopkih izvršbe in zavarovanja za izvršbo ali zavarovanje terjatve, ki izhaja iz postopka, za katerega se lahko dodeli pravna pomoč v skladu z določbami zakona o brezplačni pravni pomoči,

pri mirnem reševanju sporov,

izjemoma tudi v vseh drugih upravnih in civilnih sodnih postopkih, kadar taka potreba nastane zaradi posebnih življenjskih okoliščin prosilca in članov njegovega gospodinjstva, ter v skladu z osnovnim namenom zakona o brezplačni pravni pomoči.

Sekundarna pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, se lahko v zgoraj navedenih postopkih dodeli pod naslednjimi pogoji:

če so postopki zapletenejši,

če se prosilec ne more zastopati sam,

če je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči,

če ne gre za primer zlonamernega pravnega postopka,

če prosilcu v zadnjih šestih mesecih pred dnem vložitve vloge ni bila zavrnjena nobena druga vloga zaradi namerne zagotovitve napačnih podatkov ter

če prosilcu ni bila zagotovljena pravna pomoč na podlagi posebnih predpisov.

Oprostitev plačila sodnih taks se lahko odobri v vseh sodnih postopkih (civilni postopki in upravni spori), če je materialni položaj prosilca tak, da bi lahko bilo zaradi plačila strokovne pravne pomoči ogroženo preživljanje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, v skladu s posebnimi pogoji iz člena 14 zakona o brezplačni pravni pomoči. Ob sprejetju odločbe se posebna pozornost nameni znesku sodnih taks v postopku, v katerem se prosi za oprostitev.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Urad mora o vlogi za dodelitev sekundarne pravne pomoči odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve. Če prosilec zaradi izteka roka izgubi pravico do začetka sodnega postopka, za katerega je vložil vlogo, mora urad o vlogi odločiti v krajšem roku, tako da lahko prosilec pravočasno začne postopek.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali urad), za kar vam ni treba izpolniti posebne vloge.

Postopek za dodelitev sekundarne pravne pomoči začnete tako, da na pristojnem uradu na predpisanem obrazcu vložite vlogo za dodelitev pravne pomoči. Obrazec vloge za pravno pomoč lahko dobite na uradih ter na spletiščih uradov in ministrstva za pravosodje.

Vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih in obrazce za prenos vlog za pravno pomoč v čezmejnih sporih morate vložiti na obrazcih, predpisanih z Odločbo Komisije 2004/844/ES z dne 9. novembra 2004 o uvedbi standardnega obrazca za vloge za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih in Sklepom Komisije z dne 26. avgusta 2005 o uvedbi obrazca za prenos vlog za pravno pomoč na podlagi Direktive Sveta 2003/8/ES, ki sta bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*.

Obrazce in vsa dokazila v čezmejnih sporih morate predložiti prevedene v hrvaščino. V nasprotnem primeru bo vaša prošnja zavrnjena.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi je treba ob vložitvi pri pristojnem uradu priložiti pisno soglasje prosilca in članov njegovega gospodinjstva, da dovoljujejo dostop do vseh podatkov o skupnih prihodkih in premoženju, v katerem prosilec potrjuje, da so zagotovljene informacije točne in popolne.

Žrtve nasilja v družini predložijo soglasje, s katerim dovoljujejo dostop do vseh podatkov o prihodkih in premoženju, le zase. Soglasja ne predložijo tisti člani gospodinjstva, ki v postopku sodelujejo kot tožena stranka ali katerih interes je v nasprotju z interesom prosilca.

Obrazcu vloge za pravno pomoč v čezmejnih sporih mora biti priložena ustrezná dokumentacija, potrebna za odločitev o vlogi.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Postopek za dodelitev primarne pravne pomoči začnete tako, da se obrnete neposredno na izvajalca primarne pravne pomoči (pooblaščenno združenje, pravna klinika ali urad), za kar vam ni treba vložiti posebne vloge, postopek za pridobitev sekundarne pravne pomoči pa se začne z vložitvijo vloge pri pristojnem uradu, na območju katerega ima prosilec stalno prebivališče ali običajno prebiva.

Prosilec, ki ima stalno prebivališče ali običajno prebiva v državi članici Evropske unije in pri sodišču Republike Hrvaške prosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu, mora vlogo za pravno pomoč vložiti pri ministrstvu za pravosodje Republike Hrvaške (organ prejemnik).

Prosilec, ki ima stalno prebivališče ali običajno prebiva v Republiki Hrvaški in prosi za pravno pomoč v čezmejnem sporu pri sodišču druge države članice Evropske unije, mora vlogo vložiti pri uradu, pristojnem za njegovo stalno ali običajno prebivališče.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sekundarna pravna pomoč se prosilcu, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje pravice do pravne pomoči, dodeli z izdajo odločbe o dodelitvi pravne pomoči.

Urad mora o vlogi odločiti v 15 dneh od dneva njene vložitve.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Odločba o pravni pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Navedena odločba vsebuje osebne podatke upravičenca do pravne pomoči, kratak opis pravne zadeve, za katero je bila ta pomoč dodeljena, obliko in obseg odobrene pravne pomoči, podatke o odvetniku, ki jo bo zagotovil, in druge podatke, ki se nanašajo na odločbo.

Če prosilec vloži vlogo za pravno pomoč v obliki oprostitve sodnih taks, mora sodišče v vlogi ali ob vložitvi drugega pravnega sredstva v sodnem postopku obvestiti o vloženi prošnji za oprostitve sodnih taks, odločbo o oprostitvi plačila sodnih taks pa mora predložiti najpozneje šest mesecev od dneva vložitve vloge ali drugega pravnega sredstva v postopku pred sodiščem.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V odločbi o dodelitvi sekundarne pravne pomoči se določi tudi odvetnik, ki bo upravičencu zagotovil pravno pomoč. Upravičenec do pravne pomoči mora odločbo predložiti odvetniku, ki je v njej naveden. Urad upravičencu izjemoma dodeli drugega odvetnika, pri čemer mora biti predhodno soglasje upravičenca priloženo vlogi za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Kot je navedeno zgoraj, odločba o dodelitvi pravne pomoči vključuje pravico do uporabe nekaterih ali vseh oblik sekundarne pravne pomoči za določeno vrsto in stopnjo postopka. Upravičenec je lahko v skladu z odločbo o dodelitvi pravne pomoči v celoti ali delno oproščen plačila nagrade odvetniku, pravnih stroškov (oprostitve vnapijajnega plačila stroškov za priče, tolmače, izvedence, preiskave in sodne objave) in sodnih taks.

Pravna pomoč se dodeli v celoti, če je prosilec upravičenec do socialnega prejemka v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo uveljavljanje pravic v okviru sistema socialnega varstva, tj. pravice do prejemkov v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov domovinske vojne in njihovih družinskih članov ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojnih invalidov, ali če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presega 50 % zneska mesečne proračunske osnove na člana gospodinjstva.

Če skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva preseže 50 % proračunske osnove na člana gospodinjstva, se znesek pravne pomoči zmanjša tako, da se za vsako 10-odstotno preseganje ta pomoč zmanjša za 10 %, pri čemer znesek te pomoči ne sme biti manjši od 50 % stroškov, določenih za tako pomoč.

Če pravna pomoč ni bila dodeljena v celoti, lahko prosilec pri ministrstvu za pravosodje vloži pritožbo zoper del odločbe, s katerim je bila zavrnjena dodelitev te pomoči v celoti. Taka pritožba ne zadrži uporabe odobrenega zneska pravne pomoči. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje o zavrnitvi pritožbe je mogoče začeti upravni spor.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če vam je pravna pomoč dodeljena v omejenem znesku, preostale stroške krijete sami. Če kot upravičenec do pravne pomoči v postopku uspete, bo sodišče v vsakem primeru odločilo, da vam mora nasprotna stranka povrniti stroške postopka.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Z vlogo za pravno pomoč lahko zaprosite za dodelitev take pomoči v obeh fazah civilnega postopka. Če želite uporabiti izredna pravna sredstva, morate vložiti posebno vlogo in posebna odločba je izdana samo za zadevni sodni postopek.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se med postopkom materialni položaj upravičenca do pravne pomoči in članov njegovega gospodinjstva toliko izboljša, da bi ta izboljšani materialni položaj, če bi obstajal ob vložitvi vloge, vplival na pravico prosilca do pravne pomoči in obseg te pomoči, pristojni urad delno ali v celoti prekliče odločbo o dodelitvi pravne pomoči. Upravičenci do pravne pomoči morajo o kakršnem koli izboljšanju materialnega položaja urad obvestiti v osmih dneh od dneva, ko so za to izvedeli. Upravičenec do pravne pomoči lahko pri ministrstvu za pravosodje vloži pritožbo zoper odločbo o preklicu odločbe o dodelitvi pravne pomoči v 15 dneh od datuma njenega prejema. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje je mogoče začeti upravni spor.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Prosilec za pravno pomoč ali upravičenec do take pomoči lahko zoper odločbo urada o zavrnitvi vloge za pravno pomoč ali del odločbe, v katerem je zavrnjena dodelitev pravne pomoči v celoti, vloži pritožbo v 15 dneh od datuma prejema odločbe. Ministrstvo za pravosodje mora o pritožbi odločiti v osmih dneh od datuma prejema veljavne pritožbe. Zoper odločbo ministrstva za pravosodje je mogoče začeti upravni spor.

Dodatne informacije:

Spletišče [Ministrstva za pravosodje](#)

Zakon o brezplačni pravni pomoči (*Narodne novine* (NN; uradni list Republike Hrvaške) št. 143/13 in 98/19)

Zakon o pravnem postopku (NN št. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsolidirano besedilo, 25/13, 89/14, 70/19)

Zadnja posodobitev: 24/06/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Italija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

(Zakonodajni viri) – Pravila, ki urejajo kategorije in postopke za stroške sodnih postopkov, vključno z brezplačno pravno pomočjo, so izčrpno določena v predsedniškem odloku št. 115 z dne 30. maja 2002 (Uradni list, št. 139/2002), kako je bil nazadnje spremenjen z zakonsko uredbo št. 24 z dne 7. marca 2019 (Uradni list, št. 72 z dne 26. marca 2019 za razširitev pravne pomoči za vključitev iskanih oseb, ki so predmet postopkov za izvršitev evropskega naloga za prijetje), in vsebuje prečiščeno besedilo o sodnih stroških (**členi od 74 do 145, zlasti skupne določbe členov od 74 do 89, Posebne določbe o pravni pomoči v civilnih, upravnih, revizijskih in davčnih postopkih, členi od 119 do 145**).

Zakon št. 794 z dne 13. junija 1942, kakor je bil spremenjen, ureja nagrade odvetnikov za vodenje civilnih, gospodarskih, upravnih in davčnih postopkov; nagrade za posamezne pravne storitve se plačajo na podlagi tarife, odobrene z ministrskim odlokom št. 585 iz leta 1994.

(Stroški postopka) – Stroški civilnih in gospodarskih postopkov, ki se razumejo v širšem pomenu, vključujejo stroške postopka in tudi stroške ter nagrade pravnega zastopanja.

Stroški postopka so sestavljeni iz standardnega plačila za vpis v vpisnik zadev in drugih odhodkovnih postavk, ki lahko nastanejo (kot so izvedenska mnenja in materialni stroški za fotokopiranje dokumentov).

Standardno plačilo iz prečiščenega besedila št. 115 iz leta 2002 se plača na vsaki stopnji postopka, vključno s stečajnimi in nepravdnimi postopki, razen kadar so po zakonu izrecno izvzeti.

Plačilo ni potrebno zlasti v postopkih v zvezi z družino in osebnim stanjem osebe, kakor je določeno v knjigi IV zakonika o civilnem postopku (na primer – v zadevah, ki se nanašajo na prenehanje življenjske skupnosti – določbe o mladoletnih osebah; premoženjska razmerja med zakoncema; priznanje statusa

begunca), v postopkih za preprečevanje (na primer zaseg za zavarovanje dolgov); v zemljiškoknjižnih postopkih, postopkih za izvršitev izročitve in izpustitve, postopkih v zvezi plačevanjem preživnine za otroka, vseh postopkih v zvezi z otroki (na primer postopki v zvezi s starševsko odgovornostjo) in v pravilih o pristojnosti.

Razloge za izvetje mora stranka ustrezno navesti v sklepih dokumenta o začetku postopka.

Standardno plačilo ni potrebno v primeru civilnih odškodninskih tožb v povezavi s kazenskim postopkom, v katerih se vlaga le predlog, da se storilec obsodi; če je vložen odškodninski zahtevek, čeprav le začasno, plačilo zapade, če je vlogi ugodeno. Znesek takse se giblje med najmanj **62 EUR in največ 930 EUR**, glede na naravo in vrednost zadeve.

(Plačilne obveznosti) – Vsaka stranka mora kriti stroške postopkovnih dokumentov, ki jih izpolni ali zahteva, in plačati za dokumente, ki so potrebni za tožbo, če ji tako nalaga zakon ali če ji to naloži sodnik (na primer nagrade za izvedenska mnenja). Če je stranka upravičena do brezplačne pravne pomoči, stroške krije država.

Kar zadeva standardno plačilo, ga mora plačati stranka, ki vstopi v postopek, vloži začetno pritožbo ali v izvršilnem postopku predloži vlogo za dodelitev ali prodajo.

Vrednost zadeve je navedena v sklepih dokumenta o začetku postopka; stranka, ki vlogo popravi, vloži nasprotno tožbo ali neodvisno vstopi v postopek kot intervenientka in tako vrednost zadeve poveča, mora plačati dodatno takso.

(Merilo za odmero stroškov) – V skladu s splošnim načelom, določenim v členu 91 zakonika o civilnem postopku, sodnik kot del svoje odločitve v postopku neuspehi stranki naloži povračilo stroškov postopka, nastalih uspehi stranki.

Sodnik uživa diskrecijsko pravico v zvezi s stroški in lahko odredi njihovo delno ali celotno plačilo ob upoštevanju celotnega izida spora. Upoštevati mora obseg, v katerem je celotni zahtevek utemeljen. Odločitev se lahko izpodbija.

Neuspešna stranka mora povrniti stroške in nagrade zastopniku uspešne stranke skupaj z vsemi zneski, založenimi za izvedence ali izvedene priče, ki jih je imenovalo sodišče, povračilo katerih je odredil sodnik. Neuspešna stranka mora kriti tudi druge stroške, nastale z vodenjem postopka, ki jih je treba plačati sodnemu tajniku sodišča, skupaj s stroški obvestila o izrečni sodbi.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V italijanskem pravnem sistemu inštitut „brezplačne pravne pomoči“, zagotovljen za obrambo državljanov z nezadostnimi sredstvi, katerih razlogi niso očitno neutemeljeni, pa tudi za tuje državljane, ki zakonito prebivajo v Italiji, kadar nastopi položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek, in osebe brez državljanstva (člen 119 predsedniškega odloka št. 115/2002), vključuje izvetje takih oseb iz obveznosti kritja nekaterih stroškov („*spese prenotate a debito*“ ali vnaprej plačane sodne takse), država pa krije preostale stroške.

Če obstaja upravičenje do brezplačne pravne pomoči, so nekatere takse brezplačne, medtem ko preostale plača država. Prvonavedene vključujejo standardno plačilo, pavšalne stroške za obvestila na uradno zahtevo, nekatere takse (takse za vpis, takse za vpis v register hipotek in zemljiško knjigo) ter pristojbine za fotokopije.

Država plača naslednje:

nagrade in stroške zastopnika;

potne stroške in izdatke, nastale sodnikom, uslužbencem in pravosodnim uradnikom pri opravljanju njihovih dolžnosti zunaj sodišča;

potne stroške in izdatke, nastale pričam, sodnim uradnikom in izvedenim pričam, prav tako pa se povrnejo izdatki, nastali zadnjenavedenim pri opravljanju njihovih dolžnosti;

stroške objave vsakega pravnega obvestila v zvezi s sodbo sodnika;

stroške obvestil na uradno zahtevo;

dodatke za nego otroka.

Država ima pravico do povračila in, kadar ne krije stroškov neuspele stranke, lahko zahteva povračilo od stranke, upravičene do brezplačne pravne pomoči v naslednjih primerih:

če je prejemnik v zadevi uspel ali je spor rešen v njegovo korist in prejme najmanj šestkratnik stroškov ali

če je zadeva umaknjena ali zaključena.

Obstajajo posebne določbe za zagotavljanje povračila v primeru, ko je zadeva izbrisana iz vpisnika zadev ali zaključena zaradi neukrepanja ali neizpolnjevanja pravnih zahtev strank.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) so državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni.

Osebe brez državljanstva in tuji državljani, ki zakonito prebivajo, se obravnavajo enako kot državljani pod pogojem, da je prebivanje v Italiji zakonito od dneva, ko je nastopil položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek. Upravičene so lahko tudi nepridobitne organizacije ali združenja, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti; upravičene torej niso le dobredelne nepridobitne organizacije ali nepridobitne organizacije, ki zagotavljajo izobraževanje revnim, ki so že upravičene na podlagi zakona št. 217/90, temveč tudi združenja potrošnikov in uporabnikov, vključenih na seznam v členu 5 zakona št. 281/98.

V skladu s členom 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 mora imeti vložnik, da bi bil upravičen do brezplačne pravne pomoči, letni obdavčljivi dohodek, kakor izhaja iz zadnje davčne napovedi, ki ne presega 11 493,82 EUR (ministrski odlok z dne 16. januarja 2018 v Uradnem listu št. 49 z dne 28. februarja 2018).

Dohodkovni pragovi se prilagajajo vsaki dve leti z uredbo ministra za pravosodje ob posvetovanju z ministrom za gospodarstvo in finance (člen 77 predsedniškega odloka št. 115/2002), pri katerih se upoštevajo razlike v indeksu cen življenjskih potrebščin za družine s fizičnimi in pisarniški delavci, ki jih ugotavlja ISTAT za prehodno dveletno obdobje.

Če zadevna stranka živi z zakoncem, registriranim partnerjem ali drugimi družinskimi člani, se kot dohodek upošteva celotni dohodek, ki ga je v enakem obdobju prejel vsak družinski član, vključno z dohodkom vložnika.

Kar zadeva zunajzakonskega partnerja, čigar dohodek je treba prišteti k dohodku vložnika, so dohodkovni pragovi za kazenski postopek zvišani na 1 032,91 EUR za vsakega družinskega člana, s katerim živi.

Treba je opozoriti, da je treba rento, ki jo po razvezi zakonske zveze prejema vložnik, upoštevati za namene izračuna zneska iz člena 76, razen če je ta plačana kot pavšalni znesek.

Tudi dohodek iz nezakonite dejavnosti vpliva na upravičenje do prejema brezplačne pravne pomoči, pri čemer je v zvezi z njo pojasnjeno, da ni nujno, da pregledi dohodkov temeljijo na samodejnih postopkih, temveč zahtevajo pregled posebnih dejstev posamezne zadeve, s čimer je izključena vsakršna možnost pripisovanja pomena nepravnomočnim sodbam, kolikor se s tem krši načelo domneve nedolžnosti. Zavrnitev odobritve pomoči na podlagi nepravnomočne sodbe, na podlagi katere je mogoče domnevati obstoj dohodka iz nezakonite dejavnosti, je zato nezakonita (kasacijsko sodišče za kazenske zadeve, četrti senat, sodba z dne 20. februarja 2013, št. 18591).

Izjema: sam osebni dohodek se upošteva v zadevah v zvezi s subjektivnimi pravicami ali v postopkih, v katerih so interesi vložnika v nasprotju z interesi drugih članov gospodinjstva, s katerimi živi.

Upravičenje do brezplačne pravne pomoči je veljavno na vseh stopnjah postopka; če pa, nasprotno, s kazenskimi zadevami v civilnih in upravnih zadevah stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ne uspe, potem ne sme uporabiti brezplačne pravne pomoči za izpodbijanje sodbe, ne da bi ponovno zaprosila za navedeno pomoč.

Poleg tega upravičenje do brezplačne pravne pomoči v civilnih postopkih ne pomeni, da mora država kriti stroške, katerih plačilo uspešni stranki je naloženo neuspešni stranki, saj nagrade in takse nastanejo le zaradi zastopanja stranke, ki ji je bila odobrena pomoč, in te mora plačati država namesto navedene stranke ob upoštevanju njenega negotovega finančnega položaja ter dejstva, da njeni zahtevki niso očitno neutemeljeni (glej kasacijsko sodišče za civilne zadeve, sodba št. 10053 iz leta 2012).

Posebni primeri

Z odstopanjem od dohodkovnih pragov, določenih v prvem odstavku člena 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 so lahko v nekaterih primerih do brezplačne pravne pomoči upravičene:

stranke, ki jim je bila povzročena škoda zaradi kaznivih dejanj iz členov 572, 583a, 609a, 609c, 609g in 612a kazenskega zakonika, in, če so bila storjena proti mladoletnim osebam, kazniva dejanja iz členov 600, 600a, 600b, 600d, 601, 602, 609d in 609j kazenskega zakonika, so lahko upravičene do pomoči, vključno z odstopanjem od dohodkovnih pragov v skladu z zakonom (člen 76, odstavek 4b);

tuje mladoletne osebe brez spremstva, ki so stranke sodnega postopka v kakršni koli vlogi, imajo pravico do obveščeniosti o možnosti imenovanja zaupanja vrednega pravnega svetovalca, tudi prek svojega imenovanega skrbnika ali osebe s starševsko odgovornostjo v skladu s členom 3(1) zakona št. 184 z dne 4. maja 1983, kakor je bil spremenjen, in da na podlagi veljavne zakonodaje zaprosijo za brezplačno pravno pomoč na kateri koli stopnji postopka (člen 76, točka 4c);

mladoletni ali odrasli otroci, ki niso finančno samostojni in so izgubili starša zaradi umora, ki ga je storil zakonec starša, ne glede na to, ali je njuna življenjska skupnost prenehala ali pa je bila njuna zakonska zveza razvezana, ki ga je zagrešil registrirani partner starša, čeprav je registrirana partnerska skupnost prenehala, ali oseba, s katero je starš imel intimno, dolgotrajno razmerje, ki je vključevalo zunajzakonsko skupnost, so lahko upravičeni do brezplačne pravne pomoči, vključno z odstopanjem od zakonsko določenih dohodkovnih pragov, tako da navedeno upravičenje izjemoma uporabijo v povezanem kazenskem postopku in vseh civilnih postopkih, ki izhajajo iz kaznivega dejanja, vključno z izvršilnim postopkom (člen 76, odstavek 4c);

žrtve terorističnih ali podobnih dejanj ali njihovi preživeli (člen 10, prvi odstavek zakona št. 206/204).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?
Kot navedeno zgoraj, so v civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni. Obstajajo subjektivni razlogi za izključitev iz zadevne pomoči:

vložnik je oseba, pravnomočno obsojena za kazniva dejanja, povezana s kršitvijo pravil o preprečevanju utaje davka od dohodka in DDV; vložniku pomaga več kot en zastopnik, razen zastopnika, ki je bil imenovan za udeležbo v kazenskem postopku na daljavo v zadevah, v katerih se uporablja zakon št. 11/1998.

Vendar poleg zgoraj navedenih obstajajo zadeve, v katerih je mogoče domnevati, da ima vložnik zadostna sredstva, in sicer: v zadevah, ki vključujejo prenos prejemkov in obresti drugih (razen, če je prenos izvršen v obliki plačila predhodno obstoječih prejemkov ali obresti); v primeru pravnomočne obsodbe za kazniva dejanja na podlagi člena 416a kazenskega zakonika in člena 291c prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 43 z dne 23. januarja 1973, ki je omejena na poslabšane položaje na podlagi členov 80 in 74(1) prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 309 z dne 9. oktobra 1990, ter za kazniva dejanja, storjena z izkoriščanjem pogojev, opredeljenih v zgoraj navedenem členu 416a ali za namene olajšanja dejavnosti združenj, opredeljenih v navedenem členu, se za dohodek šteje, da je višji od določenih pragov. Dovoljen pa je seveda nasprotni dokaz (ustavno sodišče, sodba št. 139 iz leta 2010).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?
Posebnih postopkov v nujnih primerih ni. Vendar je treba poudariti, da lahko v skladu s členom 126 prečiščenega besedila odvetniška zbornica v 10 dneh od vložitve ali prejema vloge, in če so izpolnjene zahteve, vložniku začasno vnaprej odobri brezplačno pravno pomoč.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?
V civilnih postopkih je treba vloge za brezplačno pravno pomoč, pripravljene v skladu z metodami in z vsebino, ki jo določata člena 79 in 122 prečiščenega besedila, odvetniški zbornici predložiti ali poslati s priporočeno pošto, kar lahko stori le vložnik ali vložnikov zastopnik.

Ni pa jasno, ali se za priporočeno dostavo zahteva vročilnica; zato se to ne šteje za pogoj upravičenja, temveč je stvar proste presoje vložnika. Obrazci za vlogo so na voljo v uradih odvetniške zbornice.

Vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih morajo biti predložene **uradu odvetniške zbornice**, ki je pristojna glede na: kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek; kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan; kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem. Vloga v skladu s členom 78 predsedniškega odloka št. 115/2002 ni dopustna, razen če jo je podpisal vložnik. Podpis mora overiti zastopnik ali pa mora biti overjen v skladu s postopkom, ki ga določa člen 38(3) predsedniškega odloka št. 445 z dne 28. decembra 2000.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?
Vloga, ki jo je podpisal vložnik, mora biti podana na praznem (nežigosanem) papirju, na njej pa mora biti navedeno (člen 79 zgoraj navedenega predsedniškega odloka):

prošnja za brezplačno pravno pomoč
osebni podatki in davčna številka vložnika ter članov njegovega gospodinjstva
izjava o dohodkih, prejetih v letu pred vlogo (samoizjava)
zaveza o obveščanju o vseh pomembnih nihanjih dohodkov za namene ugotavljanja upravičenja do pomoči
če se zadeva že obravnava
datum naslednje obravnave
podatki o nasprotni stranki v postopku ter njeno prebivališče
dejanski in pravni razlogi za presojo temelja zahtevka, ki se uveljavlja
dokazi (dokumenti, kontaktni podatki, izjave prič, izvedenska mnenja itd. morajo biti priložena v obliki fotokopije).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?
Kot navedeno zgoraj, morajo biti vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih predložene **uradu odvetniške zbornice**, ki je pristojna glede na: kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek;

kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan;

kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem.

Kar zadeva kazenski postopek, je treba vloge predložiti sodniku, ki vodi postopek, pri čemer je v zvezi s tem pojasnjeno, da če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo (člena 93 in 96 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

Vlogo mora vložnik ali vložnikov zastopnik predložiti sodnemu tajniku sodišča, na katerem je sodnik, ki vodi postopek, lahko pa se pošljejo tajniku s priporočeno pošto.

Če je vložnik v priporu ali zaporu, lahko vlogo prejme direktor kazenske ustanove ali uradnik sodne policije.

Vlog na obravnavi ni več mogoče vlagati.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Fotokopija dokumenta, na podlagi katere odvetniška zbornica vlogo odobri, zavrne ali razglasi za nedopustno, se pošlje vložniku in sodniku.

Po vložitvi vloge, odvetniška zbornica:

presodi temelj zahtevka, ki se uveljavlja in izpolnjevanje pogojev za upravičenje,

izda v 10 dneh eno od naslednjih odločb:

sprejetje vloge

nedopustnost vloge

zavrnitev vloge

pošlje fotokopijo odločbe vložniku, pristojnemu sodniku in agenciji za prihode v preverjanje prijavljenega dohodka.

Če odvetniška zbornica vlogo zavrne ali jo razglasi za nedopustno, se lahko predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom. Rok je določen z zakonom.

Po zaključku preverjanj sodnik izda obrazložen sklep, s katerim vlogo bodisi razglasi za nedopustno bodisi jo sprejme ali zavrne.

Po izdaji sklepa sodni tajnik sodišča o tem obvesti vložnika.

V kazenskih zadevah pa mora sodnik sklep izdati v 10 dneh od dneva vložitve ali prejema vloge.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo zastopnika s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, ali sodnik, ki vodi postopek.

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo tudi izvedeno pričo, če to dovoljuje zakon.

Če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, se zastopnik izbere s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo.

Seznam zastopnikov po uradni dolžnosti zajema strokovnjake, ki so se priglasili k imenovanju zastopnikov po uradni dolžnosti in imajo kvalifikacije, potrebne za pripravo obrambe.

Odvetniška zbornica odloča o vključitvi zastopnikov na seznam zastopnikov po uradni dolžnosti na podlagi njihovih poklicnih sposobnosti, strokovnih izkušenj, pridobljenih v zadnjih šestih letih, in dejstva, da jim niso bili izrečeni disciplinski ukrepi.

Zastopniki so lahko kadar koli izbrisani s seznama. Seznam se vsako leto obnavlja in objavi v vseh sodnih pisarnah okrožja.

Zastopniki, ki zastopajo stranko, ki ji je bila odobrena pomoč, morajo zaprositi za obvestilo o upustitvi postopka, če je bila zadeva črtani s sodnega seznama zaradi neukrepanja strank (v skladu s členom 309 zakonika o civilnem postopku). Nespoštovanje te obveznosti se obravnava kot disciplinska zadeva.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Prejemniki brezplačne pravne pomoči (člen 107 zgoraj navedenega predsedniškega odloka) so oproščeni obveznosti plačila nekaterih stroškov, medtem ko preostale stroške krije država, kakor je določeno v členu 131 predsedniškega odloka št. 115/2002. Iz pomoči se krijejo vsi stroški postopka, kot jih določa zakon, vključno z imenovanjem izvedene priče, ki priča v korist vložnika. Vendar pa pomoč ne krije stroškov zunajsodnih posvetovanj.

Takse in stroške vložnikovega zastopnika plača sodnik na koncu vsake faze ali stopnje postopka, vsekakor pa po prenehanju imenovanja.

Stroški in takse se plačajo tudi sodnikovemu pomočniku in vsaki izvedeni priči, ki priča v korist vložnika.

Prejemnik in stranke v postopku, vključno z javnim tožilcem, so obveščeni o plačilnem nalogu, ki ga lahko izpodbijajo.

Vložnikov zastopnik, sodnikov pomočnik in izvedena priča, ki priča v korist vložnika, od svoje stranke ne smejo zahtevati ali prejeti drugega povračila ali nadomestila, kot ga določa zakon. Vsak drugačen sporazum je ničen in neveljaven in vsakršna kršitev te prepovedi pomeni hud disciplinski prekršek.

V zadevah civilne tožbe, vložene v povezavi s kazenski postopkom, stroške postopka ureja člen 108 prečiščenega besedila. V širšem smislu pa prejemnik na podlagi upravičenja za brezplačno pravno pomoč prejme enake prejemke, kot so tisti, ki jih urejajo splošna pravila.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Pravila o brezplačni pravni pomoči ne določajo delne pomoči.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Upravičenje krije postopek na vseh stopnjah in vse njegove faze in vse postopke, ki izhajajo iz postopka v glavni stvari, ali drugače povezane postopke (kot je izvršilni postopek).

Vendar, če stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ni uspela, brezplačne pravne pomoči ne more uporabiti za izpodbijanje sodbe, razen za odškodninske zahtevke v povezavi s kazenskim postopkom.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če pride med postopkom do sprememb v zvezi z vložnikovimi dohodki, kar vpliva na njegovo upravičenje do brezplačne pravne pomoči, sodnik, ki obravnava zadevo, pomoč odpravi.

Sodnik, ki obravnava zadevo, lahko brezplačno pravno pomoč odpravi tudi kadar koli, če se izkaže, da merila za upravičenje niso izpolnjena ali če je zadevna stranka ravnala ali se odzvala v slabi veri ali iz hude malomarnosti.

Odprava začne veljati od trenutka, ko je bila sprememba dohodka potrjena, v drugih zadevah pa učinkuje za nazaj in zahteva povračilo zneskov, ki jih je plačala država.

Če se ugotovi, da so bile dane lažne izjave, davčni urad zahteva odpravo pomoči in predloži dokaze javnemu tožilcu, odgovornemu za začetek posledičnega kazenskega postopka.

Preverjanja, da so merila za upravičenje še naprej izpolnjena, se lahko med postopkom večkrat ponovijo na zahtevo pravosodnih organov ali na pobudo davčnih uradov.

V primeru, da so bile v zvezi z dohodki podane lažne izjave, je za to zagrožena zaporna kazen od enega do petih let ter globa med 309,87 EUR in 1 549,37 EUR. Kazen ali globa se poveča, če je vložnik zaradi lažne izjave pridobil ali še naprej pridobival brezplačno pravno pomoč.

Obsodbe povzročijo retroaktivno odpravo pomoči, storilec kaznivega dejanja pa mora povrniti zneske, ki jih je plačala država (glej člen 136 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če pristojna odvetniška zbornica vlogo za brezplačno pravno pomoč zavrne ali jo razglasi za nedopustno, jo lahko vložnik ponovno predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom.

Vendar v kazenskem postopku člen 99 predsedniškega odloka določa, da lahko vložnik ali vložnikov zastopnik pri predsedniku sodišča ali pritožbenega sodišča, v okviru katerega deluje sodnik, ki je vlogo zavrnil, v 20 dneh od obvestila o neuspešni vlogi vložiti pritožbo.

Zadnja posodobitev: 20/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Luksemburg

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Pravna pomoč lahko krije naslednje stroške postopka:

- kolkovine in takse za registracijo;
- sodne takse;
- pristojbine in stroške sodnih izvršiteljev;
- stroške in nagrade izvedencev;
- nagrade prevajalcev in tolmačev;
- stroške in nagrade notarjev;
- pričnine;
- potne stroške;
- stroške objave v časopisih;
- honorarje in nagrade odvetnikov;
- pristojbine in stroške formalnosti vpisov, hipotek in zastavnih pravic;
- stroške za potrdila o vsebini tujega prava.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Fizična oseba, ki nima zadostnih sredstev, lahko na podlagi pravne pomoči pride do pomoči odvetnika v določeni zadevi, tudi če želi samo pravni nasvet.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Osebe, ki nimajo zadostnih sredstev, so upravičene do pravne pomoči za zagovarjanje svojih interesov, če so:

državljeni Luksemburga ali

tuji državljani z dovoljenjem za prebivanje v Luksemburgu ali

državljeni države članice Evropske unije ali

tuji državljani, ki so na področju pravne pomoči izenačeni z luksemburškimi državljani na podlagi mednarodne pogodbe, ali

državljeni tretjih držav, ki nezakonito prebivajo, za povračilo dolgovanih plač na podlagi člena 572-7 delovnega zakonika.

Pravna pomoč se lahko dodeli tudi vsem drugim tujim državljanom, ki nimajo zadostnih sredstev, v postopkih na področju pravice do azila, vstopa na ozemlje, prebivanja, nastanitve in prostovoljne vrnitve ali odstranitve tujcev.

Nezadostnost sredstev se presoja glede na celotne bruto prihodke in premoženje prosilca ter ostalih članov gospodinjstva.

Do pravne pomoči ni upravičena oseba, za tožbo katere se *a priori* zdi, da je nerazumna, ima slabe možnosti za uspeh ali glede na stroške, ki bodo nastali, nesorazmeren cilj.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč se dodeli tožniku ali tožencu v pravnih ali nepravnih zadevah, obravnavanih v sodnih ali zunajsodnih postopkih. Zanj se lahko zaprosi v vseh postopkih na rednih ali upravnih sodiščih. Dodeli se lahko tudi za ukrepe zavarovanja in izvršitev sodnih odločb ali katerega koli drugega izvršilnega naslova.

Niso pa do pravne pomoči upravičeni lastniki motornih vozil v sporih zaradi uporabe teh vozil. Prav tako ne more biti dodeljena trgovcem, industrijskim podjetjem, obrtnikom ali osebam v svobodnih poklicih v sporih, povezanih z njihovimi gospodarskimi ali poklicnimi dejavnostmi, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih, niti na splošno v sporih zaradi špekulativne dejavnosti prosilca za pravno pomoč.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V vseh nujnih primerih lahko predsednik pristojne odvetniške zbornice brez drugih formalnosti začasno dodeli pravno pomoč za dejanja, ki jih določi.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V Luksemburgu je nacionalni obrazec vloge za dodelitev pravne pomoči na voljo pri osrednji službi za socialno pomoč (tel. +352 475821-1).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi za pravno pomoč je treba priložiti:

kopijo osebne dokumenta;

potrdilo o vključenosti v skupni center za socialno varnost (Centre commun de la Sécurité sociale (CCSS)) vložnika in oseb, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu;

za zadevno osebo in vsakega člana gospodinjstva: plačilne liste (ali potrdilo o dohodku centra CCSS), potrdila o izplačilu dohodka za socialno vključenost, nadomestila za brezposelnost ali pokojnine ali druga dokazila, ki se nanašajo na zadnje tri mesece in v katerih so navedeni bruto zneski (bančni izpiski ne zadostujejo);

negativno potrdilo nacionalnega solidarnostnega sklada (Fonds national de solidarité) za vsakega člana gospodinjstva, če gospodinjstvo ne prejema nič iz sklada;

če gospodinjstvo prejema ali izplačuje preživnino, dokazilo, v katerem je naveden izplačani ali prejeti znesek (na primer bančni izpiski za zadnje tri mesece);

potrdilo o lastništvu nepremičnine ali o neobstoju lastništva, ki ga za vsakega člana gospodinjstva izda uprava za neposredne davke (Administration des contributions directes);

po potrebi dokazila o lastništvu nepremičnin v tujini;

dokazila o premoženju (likvidna sredstva, prihranki, delnice, obveznice itd.);

če je gospodinjstvo najemnik, kopijo najemne pogodbe in dokazila o plačilu najemnine za zadnje tri mesece;

če gospodinjstvo odplačuje nepremičninsko posojilo, dokazilo o plačilu mesečnih obrokov;

dokazila o prihodkih od nepremičnega in premičnega premoženja;
dokazila v zvezi z obravnavano zadevo.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

O upravičenosti do pravne pomoči odloči predsednik odvetniške zbornice v kraju stalnega prebivališča prosilca ali njegov pooblaščenec. Če prosilec nima stalnega prebivališča, je pristojen predsednik odvetniške zbornice Luksemburga ali njegov pooblaščenec.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odločbo predsednika odvetniške zbornice boste prejeli po pošti.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Predsednik odvetniške zbornice v odločbi navede ime odvetnika, ki vam je dodeljen, in vas pozove, da se obrnete nanj.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Predsednik odvetniške zbornice postavi odvetnika, ki ga je prosilec izbral sam; če ga ni izbral ali če predsednik odvetniške zbornice meni, da izbira ni ustrežna, odvetnika določi sam. Odvetnik lahko imenovanje zavrne le v primeru zadržkov ali navzkrižja interesov.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč praviloma krije vse stroške v zvezi s postopki ali dejanji, za katere je bila odobrena (glej točko 1).

Pravna pomoč pa ne krije postopkovnih nadomestil in nadomestil zaradi zlorabe ali nezakonitosti postopka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Pravna pomoč, dodeljena v Luksemburgu, vedno krije vse stroške.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ne, v ta namen morate vložiti novo vlogo za pravno pomoč.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Predsednik odvetniške zbornice lahko prosilcu odvzame pravico do pravne pomoči tudi po koncu postopka ali po izvedbi dejanj, za katere je bila pomoč dodeljena, če se ugotovi, da je bila dodeljena na podlagi lažnih izjav ali ponarejenih dokumentov. Pravica do pravne pomoči se lahko odvzame tudi, če upravičenec med tem postopkom ali opravljanjem teh dejanj ali na njihovi podlagi pridobi sredstva, zaradi katerih bi bila prošnja za pravno pomoč, če bi ta sredstva imel ob njeni vložitvi, zavrnjena. Vsako tako spremembo morata upravičenec do pravne pomoči ali njegov odvetnik sporočiti predsedniku odvetniške zbornice.

O odločitvi predsednika odvetniške zbornice, da se odvzame pravica do pravne pomoči, se takoj obvesti ministrstvo za pravosodje. Uprava za registracijo in državno premoženje izterja že izplačane zneske iz naslova pravne pomoči.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločitev predsednika odvetniške zbornice, da se pravna pomoč zavrne ali odvzame, je mogoče izpodbijati pred disciplinskim in upravnim svetom, ki odloča na zadnji stopnji. Pravno sredstvo se vloži pri predsedniku disciplinskega in upravnega sveta s priporočeno pošto v desetih dneh od vročitve odločbe predsednika odvetniške zbornice. Svet ali eden od njegovih pooblaščenih članov prosilca zasliši na obravnavi, da pojasni razloge.

Koristni povezavi:

 [Odvetniška zbornica Luksemburga](#)

 [Guichet.lu](#)

Zadnja posodobitev: 06/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Malta

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Takse za sodni postopek so predpisane z zakonom. Nekatere je treba plačati na začetku sodnega postopka, nekatere pa ob koncu postopka. To so običajno fiksne tarife, ki vključujejo sodne storitve. Sodne storitve zajemajo takse za registracijo, stroške vabil na zaslisanje prič, druge stroške, povezane s postopkom v zadevi, in stroške prepisa sodb. Razen nekaterih izjem so stroški odvetniškega zastopanja v pravnih postopkih določeni z zakonom. Vendar se lahko stranki pisno dogovorita drugače.

Navedene takse ne vključujejo dodatnih sodnih taks, ki jih lahko sodišče v primeru ugovora vseeno odmeri.

O tem, kdo mora plačati stroške, ob izdaji sodne odločbe odloči sodišče, ki določi, katera stranka plača stroške. Praviloma mora stroške plačati stranka, ki v pravi ne uspe, vendar lahko sodišče v posameznem primeru odloči drugače.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč je oblika pomoči, ki se na stroške države zagotovi osebi, na prošnjo katere – potem ko uradniki službe za pravno pomoč presodijo njen finančni položaj, odvetnik za pravno pomoč pa presodi vsebino njene prošnje glede na vrsto zadeve – se poda izjava o tem, ali ima oseba utemeljen razlog za to, da vloži tožbo ali odgovor na tožbo ali ostane stranka v postopku, da bi se ji zagotovil dostop do sodišč.

Pravna pomoč je torej zagotavljanje pravne pomoči ljudem z nizkimi dohodki, ki ne zmorejo plačati svojega zastopanja in dostopa do sodnega sistema.

Pravna pomoč je pomembna, da se ljudem, ki nimajo dovolj finančnih sredstev, omogoči dostop do pravnega varstva za zagotovitev enakosti pred zakonom, pravice do odvetnika in pravice do poštenega sojenja. Enakost je temelj demokratične družbe.

Pravna pomoč se zagotavlja v vseh kazenskih zadevah in skoraj vseh civilnih zadevah. V civilnih zadevah mora biti oseba do nje upravičena na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V civilnih zadevah: Pravna pomoč se osebam dodeli le, ko sta izpolnjeni merili preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

Preverjanje premoženjskega stanja: Prosilec izpolnjuje merila o premoženjskem stanju, če v zadnjih 12 mesecih ni imel premoženja, vključno z razpoložljivimi denarnimi sredstvi, katerega neto vrednost presega 6 988,12 EUR (ali kot je določeno z zakonom). Poleg tega dohodek prosilca v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za pravno pomoč ne sme presegati nacionalne minimalne plače za osebe, starejše od 18 let.

Iz preverjanja premoženjskega stanja so izključeni predmeti za vsakdanjo rabo, ki jih potrebujejo prosilec in družinski člani, ali prosilčevo glavno prebivališče ali premoženje (premično ali nepremično), če je to predmet sodnega postopka.

Preverjanje vsebine zadeve: Prosilec izpolnjuje merilo o vsebini zadeve, če odvetnik za pravno pomoč po proučitvi narave zadeve ugotovi, da ima prosilec veljavno pravico, da vloži tožbo ali odgovor na tožbo oziroma nadaljuje postopek pred sodiščem ali se udeleži postopka na sodišču kot stranka, tj. da ima prosilec *probabilis causa litigandi*. V vsaki posamezni zadevi se prouči njena vsebina. Preverjanje vsebine zadeve opravi odvetnik za pravno pomoč.

Vključuje proučitev zadeve, možnega izida postopka in možnosti za uspeh.

Upravičencu, ki mu je sodišče določilo odvetnika in pravnega zastopnika za pravno pomoč v civilnih zadevah, se pomoč zagotavlja še naprej do dokončnega zaključka postopka.

V kazenskih zadevah: Pravna pomoč ni odvisna od preverjanja premoženjskega stanja. V skrajšanih postopkih na mirovnem sodišču kot sodišču za kazenske zadeve (Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) sodišče imenuje odvetnika z dnevnega seznama. V drugih kazenskih zadevah mora obtoženec obvestiti sodišče, da želi pravno pomoč, in to prošnjo je treba evidentirati v zapisnik postopka. Sodišče pošlje prošnjo in podrobnosti o obtoženci odvetniku za pravno pomoč, ki mora podati odgovor v zvezi s tem, ali je bilo prošnji ugodeno, in navesti ime odvetnika.

Pritožbe v kazenskih zadevah: Če se želite s pomočjo odvetnika za pravno pomoč pritožiti zoper sodbo, ki jo je izdalo mirovno sodišče, morate o tem takoj obvestiti službo za pravno pomoč, in sicer še isti dan ali naslednji dan po izdaji sodbe, da se lahko uredi vse potrebno za predložitev zadeve vodji odvetnikov za pravno pomoč. Koristno je, če s sabo prinesete kopijo izdane sodbe.

Zaslišane in/ali pridržane osebe: Če vas je policija povabila na zaslišanje ali vam je bila odvzeta prostost, imate pravico do pogovora z odvetnikom za pravno pomoč z dnevnega seznama. Od policijskega uradnika, ki vas zaslišuje ali vam odvzema prostost, morate zahtevati pomoč odvetnika za pravno pomoč.

Žrtve kaznivih dejanj na podlagi spola ali nasilja v družini: Če ste žrtev kaznivega dejanja, kot je določeno v zakonu, lahko zahtevate pomoč odvetnika za pravno pomoč.

Postopek

V civilnih postopkih mora oseba, ki se želi dogovoriti za sestanek z vodjo odvetnikov za pravno pomoč, najprej predložiti v nadaljevanju navedene dokumente (ali tiste dokumente, ki se nanašajo nanjo, odvisno od primera), da se opravi preverjanje premoženjskega stanja in ugotovi, ali je oseba upravičena do pravne pomoči:

dokument službe za socialno varnost, iz katerega je razviden denarni znesek, ki ga je oseba prejela v zadnjih 12 mesecih;

obrazec FS3 za delo/pisne obračune plače za zadnjih 12 mesecev;

izpis (*izpisek*) vsakega bančnega računa, odprtega na ime zadevne osebe, za zadnjih 12 mesecev;

dokument agencije za zaposlovanje, iz katerega so razvidne *pretekle zaposlitve* zadevne osebe;

osebno izkaznico ali potni list;

dokumente, ki jih je oseba prejela od sodišča, če želi prejeti pravno pomoč;

druge povezane dokumente, na primer:

za prenehanje življenjske skupnosti: poročni list in rojstni listi otrok;

za razveljavitev ali razvezo zakonske zveze: kopijo sporazuma o razvezi zakonske zveze;

za spremembe podatkov v potrdilih matičnega urada: rojstni list/potrdilo o smrti/poročni list;

vprašanja dedovanja: kopija oporoke itd.

Na srečanju z uradnikom službe se bo ugotovilo, ali je stranka na podlagi preverjanja premoženjskega stanja upravičena do pravne pomoči. Če je upravičena, se ji uredi sestanek z vodjo odvetnikov za pravno pomoč, na katerem se razpravlja o njeni težavi in/ali zadevi. Vodja odvetnikov jo glede na opravljeno preverjanje vsebine zadeve obvesti, ali ima utemeljen razlog za začetek postopka oziroma odgovor na tožbo.

Oseba je upravičena do pravne pomoči, če izpolnjuje pogoje na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve. Ko se oseba šteje za upravičeno, dobi pomoč pri izpolnjevanju obrazca vloge za pravno pomoč, ki se zahteva z zakonom, ter poda zapriseženo izjavo glede svojih finančnih sredstev in vsebine zadeve.

Osebi, ki glede na eno ali obe preverjanji ni upravičena, se pošlje dopis z obvestilom o zavrnitvi njene prošnje in razlogih za zavrnitev.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč je posameznikom zagotovljena v vseh kazenskih zadevah in skoraj vseh civilnih zadevah. V civilnih zadevah mora biti oseba upravičena na podlagi preverjanja premoženjskega stanja in preverjanja vsebine zadeve.

Vendar se v zadevah, povezanih s popravkom ali preklicem vpisa v register ali vpisom rojstnega lista, poročnega lista ali potrdila o smrti v register, ne uporablja merilo presoje premoženjskega stanja.

Podjetja, registrirana v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, niso upravičena do pravne pomoči v skladu s členom 926 poglavja 12 zakonodaje Malte.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Zakon v nujnih primerih (npr. izdaja naloga za prijetje) dovoljuje, da odvetnik za pravno pomoč pri pristojnem sodišču dobi začasno dovoljenje za vložitev nekaterih sodnih listin v imenu prosilca za pravno pomoč, nato pa je treba opraviti preverjanji premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

Če pristojno sodišče pozneje prekliče upravičenost do pravne pomoči, sodne listine, ki jih je vložil odvetnik za pravno pomoč, ne postanejo neveljavne, ukine pa se kakršna koli nadaljnja pomoč in sodišče lahko odredi, da mora vse stroške, ki so nastali med začasno odobritvijo, plačati prosilec.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge lahko vložite pri malteški službi za pravno pomoč ob pomoči uradnika te službe. Prosilec mora podati zapriseženo izjavo o vsebini vloge.

Prošnjo za pravno pomoč lahko vložite tudi pri civilnem sodišču.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vlogi za začetek postopka za dodelitev pravne pomoči se priložijo dokumenti, ki se zahtevajo v oddelku z naslovom Postopek v odgovoru na vprašanje 3.

Dokumenti, priloženi vlogi, odražajo vsebino zadeve, glede katere oseba predlaga začetek postopka. Če je tožbeni zahtevek na primer zahtevek za razveljavitev zakonske zveze, je treba priložiti kopijo poročnega lista. Odvetniku za pravno pomoč je treba na zahtevo predložiti vse dokumente, ki jih potrebuje, da lahko opredeli razloge za ugoditev ali neugoditev prošnji za pravno pomoč.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Obrniti se morate na [malteško službo za pravno pomoč](#).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilec za pravno pomoč bo o odobritvi vloge za dodelitev pravne pomoči glede na potrebe posameznega prosilca uradno obveščen s sporočilom SMS, po telefonu, z dopisom ali po e-pošti. Prosilec bo obveščen o imenu odvetnika in pravnega zastopnika ter njunih številkah mobilnega telefona.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če prosilec izpolnjuje pogoje za pravno pomoč, bo obveščen o imenu odvetnika in pravnega zastopnika, ki sta mu bila dodeljena za pomoč v postopku.

Dolžnost prosilca je, da se obrne na dodeljenega odvetnika in se dogovori za sestanek, na katerem se razpravlja o zadevi, in da sledi začetemu postopku.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Po odobritvi vloge se prosilcu dodelita odvetnik in pravni zastopnik s seznama, ki je na voljo sodišču, in sicer glede na vrstni red na seznamu. Če želi prosilec dodeljenega odvetnika iz utemeljenih razlogov zamenjati z drugim odvetnikom na seznamu, mora vložiti vlogo pri sodišču. Odvetnika za pravno pomoč je mogoče zamenjati le na podlagi sklepa sodišča.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

S pravno pomočjo za prosilca se krijejo stroški postopka. Prosilec je tako oproščen plačila vseh taks ali položitve varščine za stroške.

Če prosilec v tožbi uspe, mora stroške odvetniškega zastopanja, stroške pravnega zastopnika, skrbnika, arbitrov in izvedencev (če so sodelovali) plačati iz prejetega zneska ali iztržka od sodne prodaje premičnega ali nepremičnega premoženja na dražbi, ki je bila opravljena v skladu s sodno odločbo, pri čemer ohrani pravico do povračila s strani katere koli tretje osebe, ki ji je sodišče morda določilo plačilo teh stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Na Malti se ne uporablja pojem delne pravne pomoči. To pomeni, da se prosilcu zagotovi popolna storitev pravne pomoči ali pa se prošnja za pravno pomoč zavrne. Če se stranki, ki prejema pravno pomoč, odredi plačilo stroškov postopka, sodni tajnik civilnih sodišč in razsodišč od stranke, ki v postopku uspe, ne more zahtevati povračila sodnih taks.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če prosilec izpolnjuje pogoje za pravno pomoč, ima pravico do take pomoči na vseh stopnjah, tudi pred pritožbenimi sodišči.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se na sodišču dokaže, da je ob dodelitvi pravne pomoči prosilec vedel, da ima več kapitala ali dohodka, kot je zakonsko določeno za upravičenost do pravne pomoči, ali da je med obravnavo zadeve vedel, da se mu je dohodek povečal nad zakonsko določeno raven, in tega ni prijavil, ga lahko sodišče spozna za krivega razžalitve sodišča. Zoper prosilca se lahko začne tudi postopek zaradi krivega pričanja.

V obeh primerih mora prosilec plačati vse stroške zadeve, tako kot bi jih moral, če mu pravna pomoč ne bi bila dodeljena.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Zoper odločbo o zavrnitvi vloge za pravno pomoč se ni mogoče pritožiti. Če poročilo odvetnika za pravno pomoč ni v prid prosilcu, ga civilno sodišče vseeno prouči in strankam omogoči, da predložijo pripombe, preden odloči, ali bo neugodno poročilo sprejelo ali pa ga bo zavrnilo in ugodilo zahtevi stranke.

Zadnja posodobitev: 06/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Avstrija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V civilnih postopkih je treba plačati sodne takse, stranke pa morajo morda plačati tudi stroške izvedencev, tolmačev in prič, potne stroške strank in skrbnikov, ki jih imenuje sodišče (*Kuratoren*) (za stranke, ki so odsotne ali potrebujejo skrbnika), ter stroške, povezane z javnimi objavami in zastopanjem po odvetniku. Sprva vsaka stranka plača svoje stroške; vendar mora stranka, ki v civilnem postopku ni uspela, povrniti stroške uspešni stranki.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Stranka, ki nima dovolj finančnih sredstev, lahko ob začetku civilnega postopka ali kadar koli med postopkom zaprosi za pravno pomoč (ki je v avstrijskih civilnih postopkih znana kot *Verfahrenshilfe*). Pravna pomoč je lahko, odvisno od vloge, v obliki popolne ali delne oprostitve plačila sodnih taks, nagrad in stroškov iz odgovora na vprašanje 1 ter imenovanja brezplačnega odvetnika.

V primeru imenovanja odvetnika pravna pomoč krije tudi svetovanje odvetnika pred začetkom postopka.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravna pomoč se dodeli le, če zadevna stranka glede na svoj dohodek, premoženje in preživitvene obveznosti ne more kriti stroškov, navedenih v odgovoru na vprašanje 1 (ali dela teh stroškov), ne da bi s tem posegla v višino sredstev, ki jih potrebuje za vzdrževanje skromnega življenjskega standarda.

Pravna pomoč se ne dodeli, če se zdi, da je nameravana tožba ali odgovor na tožbo očitno zlonameren ali nima možnosti za uspeh.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč se dodeli v vseh sodnih postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah, za prosilca pa ne velja zahteva glede državljanstva ali prebivališča.

Če je pravna pomoč dodeljena v prvotnem postopku (*Titelverfahren*), obsega tudi izvršilni postopek (*Vollstreckungsverfahren*). Stranka, ki ji je bila v drugi državi članici EU dodeljena pravna pomoč za določen spor, je tudi v Avstriji upravičena do pravne pomoči za postopek v zvezi s priznanjem in izvršitvijo sodbe, izdane v zadevnem sporu.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Ne, vendar mora sodišče odločiti še posebno hitro, če je vložena vloga za pravno pomoč v zvezi z nujno zadevo (npr. pravno zastopanje v primeru začasnih ukrepov). Če obravnavno sodišče dodeli pravno pomoč z imenovanjem odvetnika, pristojna odvetniška zbornica v nekaj dneh imenuje odvetnika za zastopanje prosilca.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V Avstriji je mogoče zadevni obrazec (t. i. ZPForm 1) osebno dobiti na katerem koli sodišču prve stopnje (okrožno sodišče (*Bezirksgericht*), deželno sodišče (*Landesgericht*)) ali zanj pri takem sodišču pisno zaprositi. Na voljo pa je tudi na spletnem naslovu <https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx> in na določenih avstrijskih konzulatih. Uporaba tega obrazca je obvezna.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Natančno je treba izpolniti prijavo premoženjskega stanja, vključeno v vlogo za pravno pomoč (ZPForm 1), ki vsebuje seznam premoženja (dohodek in premoženje, kot so nepremičnine, sredstva na bančnih računih, zavarovalne police itd.) in obveznosti (preživitvene obveznosti itd.) ter podatke o posamezniku in njegovih življenjskih razmerah. Po možnosti je treba priložiti tudi ustrezne dokumente. Zagotovitev napačnih ali nepopolnih podatkov v prijavi premoženjskega stanja se lahko kaznuje z denarno kaznijo in lahko nastane civilna odgovornost za povzročeno škodo, zaradi česar se sproži kazenski pregon za kaznivo dejanje goljufije.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo za pravno pomoč (ZPForm 1) je treba vložiti pisno ali ustno na obravnavnem sodišču prve stopnje, ki odloči o dodelitvi ali zavrnitvi pravne pomoči.

Stranka pa lahko vlogo za pravno pomoč ustno vloži tudi na okrožnem sodišču v kraju svojega prebivališča v Avstriji, tudi če to sodišče ni pristojno za odločanje o sporu, če je sedež obravnavnega sodišča zunaj sodnega okrožja, v katerem stranka prebiva. V tem primeru se vloga posreduje pristojnemu sodišču.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

O vlogi za pravno pomoč odloča sodišče. Njegova odločba se pošlje prosilcu.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če sodišče odloči, da pravna pomoč vključuje imenovanje odvetnika in je njegova identiteta že določena (glej vprašanje 11), se je najbolj smiselno obrniti nanj.

Na splošno je priporočljivo, da se pred začetkom sodnega postopka pridobi pravni nasvet delavca v pravni stroki, pooblaščenega za zastopanje (odvetnika ali notarja).

Stranka lahko, četudi je ne zastopa odvetnik (in zastopanje po odvetniku ni obvezno po zakonu), vseeno začne sodni postopek ter vse zahtevke, vloge in prijave, ki se zahtevajo zunaj obravnave, vloži pri okrožnem sodišču, pristojnem za odločanje v zadevnem postopku, ali okrožnem sodišču v kraju svojega prebivališča.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Če sodišče odloči, da pravna pomoč vključuje pomoč odvetnika, lokalna odvetniška zbornica med svojimi člani izbere odvetnika po abecednem vrstnem redu. Vendar lahko prosilec sam predlaga določenega odvetnika. Čeprav ta predlog za lokalno odvetniško zbornico ni zavezujoč, se utemeljenemu predlogu običajno ugodi (npr. če se odvetnik strinja in je že seznanjen z zadevo).

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Sodišče lahko po lastni presoji odobri popolno pravno pomoč, ali pa prosilca glede na njegovo premoženjsko stanje in ob upoštevanju predvidenih stroškov oprosti le plačila nekaterih taks. Pravna pomoč lahko zajema naslednje:

začasno oprostitev plačila sodnih taks, stroškov prič in izvedencev, stroškov potrebnih javnih objav, stroškov skrbnika in denarnih izdatkov skrbnika ali odvetnika, oprostitev plačila varščine za kritje stroškov nasprotne stranke;

zastopanje po sodnem uradniku ali po potrebi po odvetniku ter

povračilo nujnih potnih stroškov stranke, da se ji zagotovi pravica do izjave ali razjasnitve dejstev pred sodiščem, ki vodi postopek.

Vendar če se sodišče odloči proti vam, morate stranki, ki je uspela, povrniti stroške postopka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če imate še druge nujne stroške, ki se ne krijejo s pravno pomočjo, dodeljeno v skladu z odločitvijo sodišča, jih boste morali vsaj začasno plačati sami.

Vendar mora na koncu stranka, ki v civilni pravdi ne uspe, povrniti stroške nasprotne stranke, in sicer po načelu sorazmernosti glede na delež tožbe, v zvezi s katerim ni bila uspešna (če je na primer tožnik uspešen v zvezi z dvema tretjinama tožbe, toženec pa v zvezi z eno tretjino, mora toženec običajno nositi svoje stroške in povrniti tretjino nujnih stroškov tožnika).

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Pravna pomoč zajema vse stopnje postopka do rešitve spora (in morebitne izvršilne postopke, ki morda sledijo). Zato zajema vsa možna pravna sredstva (ali pritožbene postopke).

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Sodišče mora prekiniti zagotavljanje pravne pomoči, če se ugotovi, da pogoji, na podlagi katerih je bila ta pomoč prvotno dodeljena, niso več izpolnjeni (če se spremeni premoženjsko stanje stranke ali se izkaže, da je vsaka nadaljnja tožba ali odgovor na tožbo očitno neutemeljen ali nima možnosti za uspeh), ali odvzeti pravno pomoč, če je mogoče dokazati, da zahteve za dodelitev take pomoči ob njeni odobritvi niso bile izpolnjene. V zadnjem primeru mora stranka povrniti prejete zneske in plačati odvetnika, ki ji je bil dodeljen, po njegovi tarifi.

Stranka, ki v treh letih po koncu postopka pridobi dovolj finančnih sredstev, mora povrniti pravno pomoč, če s tem ne poseže v višino sredstev, potrebnih za vzdrževanje skromnega življenjskega standarda. Za proučitev premoženjskega stanja stranke sodišče od nje zahteva, naj predloži posodobljeno prijavo premoženja (običajno s predložitvijo obrazca ZPForm 1 nekaj časa po koncu postopka). Če se obrazec skupaj s potrebnimi dokumenti sodišču ne predloži pravočasno, lahko upravičenost do pravne pomoči preneha, prejete zneske pa je treba vrniti.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Pritožba zoper odločbo o zavrnitvi pravne pomoči se lahko vloži pri sodišču druge stopnje, katerega odločitev je dokončna. Nadaljnja pritožba pri vrhovnem sodišču (*Oberster Gerichtshof*) ni mogoča.

Zadnja posodobitev: 04/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[pt\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Pravna pomoč - Portugalska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V skladu s členom 529 portugalskega zakonika o civilnem postopku (Código de Processo Civil) stroški in izdatki, ki nastanejo v sodnih postopkih, zajemajo:

- (i) sodne takse (taxa de justiça);
- (ii) stroške, povezane z zadevo (encargos);
- (iii) stroške strank (custas de parte).

Skladno s tem:

(i) mora vsaka od strank v postopku plačati sodne takse za začetek zadevnega sodnega postopka. Stroški postopka se izračunajo glede na vrednost ali zapletenost zahtevka v skladu s portugalskimi predpisi o stroških postopka (Regulamento das Custas Processuais) in v skladu s preglednicami, priloženimi tem predpisom. Sodne takse so izražene v „obračunskih enotah“ (unidades de conta – UC), kot je določeno v členu 5 predpisov o stroških postopka. Ob koncu leta 2021 vrednost (ene) 1 obračunske enote znaša 102,00 EUR. Ta vrednost se lahko sčasoma spreminja;

(ii) so stroški, povezani z zadevo, stroški, ki nastanejo zaradi sodnega postopka (kot so plačila izvedencem, za storitve tolmačenja itd.), če take storitve zahtevata stranki ali jih odredi sodnik – glej člen 16 predpisov o stroških postopka;

(iii) stroški strank so zneski, ki jih vsaka od strank porabi pri kvarjanju s sodno zadevo, ta znesek pa je stranki povrnjen, če nasprotna stranka v pravdi ne uspe, v skladu s členom 26 predpisov o stroških postopka (npr. stroški nagrad, ki se plačajo odvetniku, stroški sodnih izvršiteljev po uradni dolžnosti itd.).

Koristni povezavi:

[Predpisi o stroških postopka \(v portugalsščini\)](#)

[Zakonik o civilnem postopku \(v portugalsščini\)](#)

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Dostop do prava in pravnega varstva je zagotovljen v skladu z zakonom 34/2004 z dne 29. julija.

V skladu s členom 6 zakona 34/2004 je pravno varstvo zagotovljeno v dveh oblikah, in sicer kot:

- (i) pravno svetovanje in
- (ii) pravna pomoč.

Skladno s tem:

(i) člena 14 in 15 zakona 34/2004 določata, da pravno svetovanje vključuje strokovno razlago prava, ki se uporablja za konkretna vprašanja ali zadeve, in ga lahko zagotovijo odvetniki;

(ii) na podlagi člena 16 zakona 34/2004 pravna pomoč obstaja v naslednjih oblikah:
oprostitvev plačila sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;
imenovanje pravnega svetovalca (kot so odvetniki ali pravni zastopniki) in plačilo njegove nagrade in drugih stroškov (kot so potni stroški);
plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti (kot je na primer odvetnik v kazenskem postopku);
obročno plačilo sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;
imenovanje pravnega svetovalca in obročno plačilo ustreznih nagrad in stroškov;
obročno plačilo nagrad in stroškov pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;
določitev sodnega izvršitelja po uradni dolžnosti in ustrezno plačilo njegovega dela (npr. za vročitev sodnega poziva, za ukrepe, potrebne za izvedbo rubeža premoženja, in druge izvršilne postopke).

Koristna povezava:

[📄 Zakon 34/2004 z dne 29. julija o dostopu do prava in pravnega varstva \(v portugalsščini\)](#)

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Na podlagi člena 7 zakona 34/2004 so do pravnega varstva upravičene naslednje kategorije ljudi, če lahko dokažejo, da so v težkem materialnem položaju: portugalski državljani; državljani Evropske unije; tujci in osebe brez državljanstva z veljavnim dovoljenjem za prebivanje v državi članici Evropske unije; tujci brez veljavnega dovoljenja za prebivanje v državi članici Evropske unije, če bi bilo v skladu z zakonodajo zadevne države dovoljenje za prebivanje dodeljeno portugalskim državljanom v enakem položaju; neprofitne organizacije so do pravnega varstva upravičene le v obliki pravne pomoči.

Opomba: subjekti, ki opravljajo pridobitno dejavnost, in posamezne delniške družbe niso upravičeni do pravnega varstva.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V skladu s členom 17 zakona 34/2004 in členom 7 ministrskega izvedbenega odloka 46/2015 shema pravne pomoči velja za:

vsa sodišča, ne glede na vrsto zadeve;

mirovne sodnike;

sisteme alternativnega reševanja sporov, kot so državna mediacija (mediação pública), npr. družinska mediacija ali mediacija na delovnem mestu;

zadeve, ki jih vodijo matični uradi;

evidence, ki jih vodijo notariati;

primere kršitev.

Koristni povezavi:

[📄 Državni sistem družinske mediacije \(v portugalsščini\)](#)

[📄 Državni sistem mediacije na delovnem mestu \(v portugalsščini\)](#)

[📄 Ministrski izvedbeni odlok 46/2015 z dne 23. februarja \(v portugalsščini\)](#)

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V nujnih primerih, ko ob zapadlosti sodnih taks in drugih stroškov, povezanih s sodno zadevo, v plačilo še ni sprejeta pravnomočna odločba o zaprošeni pravni pomoči, mora prosilec predložiti dokument, ki dokazuje, da je za tako pomoč zaprosil, in nato ukrepati, kot je pojasnjeno v nadaljevanju (glej člen 29 (5) zakona 34/2004).

Če odločitev pristojnega organa socialnega varstva še ni znana, se rok za zadevno plačilo začasno prekine, dokler prosilec ne prejme odločbe.

Če je organ socialnega varstva že sprejel odločbo o dodelitvi pravne pomoči v obliki obročnega plačila, prvi obrok zapade v plačilo deset dni od dneva, ko se odločba pošlje prosilcu, brez poseganja v poznejše vračilo plačanega denarja v primerih, ko se odločba razveljavi.

Če je organ socialnega varstva že izdal negativno odločbo, prvi obrok zapade v plačilo deset dni od dneva, ko se odločba pošlje prosilcu, brez poseganja v poznejše vračilo plačanega denarja v primerih, ko se odločba razveljavi.

Če odločba o prošnji za pravno varstvo (pravno svetovanje ali pravno pomoč) ni izdana v 30 dneh, se šteje, da je bilo prošnji tiho ugodeno, zainteresirana stran pa se lahko na to tiho odobritev sklicuje pred sodiščem ali portugalsko odvetniško zbornico, odvisno od oblike zaprošenega pravnega varstva – glej člen 25 zakona 34/2004.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Potrebne obrazce, s katerimi se zaprosi za pravno varstvo v obliki pravnega svetovanja ali kateri koli drugi obliki pravne pomoči, vključno z obrazcem vloge za pravno pomoč v drugi državi članici, je mogoče prenesti s portugalskega spletišča o socialnem varstvu, ki je dostopno [tukaj](#) (v portugalsščini).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Seznam dokumentov, ki jih je treba priložiti vlogi, je na voljo v vodniku z naslovom Pravno varstvo – praktični vodnik (Guia Prático Protecção Jurídica), ki ga je izdal portugalski inštitut za socialno varstvo (Instituto da Segurança Social, I.P.) in je objavljen na njegovem spletišču na strani s praktičnimi vodniki (Guias Práticos), dostopnem na eni od spodnjih povezav:

[📄 Portugalsko spletišče o socialnem varstvu](#)

[📄 Pravno varstvo – praktični vodnik \(v portugalsščini\)](#)

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo lahko skupaj s priloženimi dokumenti vložite osebno ali jo pošljete po pošti, telefaksu ali e-pošti kateremu koli oddelku inštituta za socialno varstvo, ki ima neposredno opraviti z javnostjo.

Seznam osrednjih uradov za socialno varstvo v vsakem okrožju z njihovimi naslovi, številkami telefaksa in e-naslovi je na voljo [tukaj](#) (v portugalsščini).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

V odločbi o dodelitvi pravne pomoči morajo biti navedene odobrene oblike take pomoči, pri čemer je za odločitev odgovoren višji svetovalec organa socialnega varstva, na območju katerega prosilec začasno ali stalno prebiva. Če prosilec ne prebiva na Portugalskem, to odločitev sprejme višji svetovalec organa socialnega varstva, ki mu je bila predložena vloga – glej člena 20 in 29 zakona 34/2004.

V skladu s členom 26 zakona 34/2004 mora biti prosilec uradno obveščen o odločbah o odobritvi vloge za pravno pomoč. Tako uradno obvestilo se praviloma pošlje na naslov, ki ga je prosilec na obrazcu navedel kot svoj naslov za korespondenco.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Ko je v imenu prosilca imenovan pravni svetovalec, je prosilec uradno obveščen o naslovu urada tega svetovalca, pa tudi o svoji dolžnosti, da z njim polno sodeluje, saj se mu lahko pravna pomoč ukine, če takega sodelovanja ni.

Da začne veljati pravna pomoč v obliki popolne ali delne oprostitve sodnih taks in stroškov, povezanih z zadevo, ki jih ima sodišče, mora prosilec predložiti dokazilo o dodelitvi take pomoči v roku, določenem za plačilo sodnih taks.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pravnega svetovalca imenuje portugalska odvetniška zbornica, ki nato uradno obvesti prosilca v skladu s členoma 30 in 31 zakona 34/2004.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč krije stroške iz člena 16 zakona 34/2004, in sicer:

sodne takse in druge stroške, povezane z zadevo;

plačilo nagrade pravnega svetovalca;

plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;

obročno plačilo sodnih taks in drugih stroškov, povezanih z zadevo;

obročno plačilo nagrade pravnega svetovalca;

obročno plačilo nagrade pravnega svetovalca po uradni dolžnosti;

stroške sodnega izvršitelja po uradni dolžnosti;

plačilo stroškov, ki nastanejo zaradi čezmejne narave zadeve, če prosilec prebiva v drugi državi članici.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V skladu s členom 29(4) in (5) zakona 34/2004 mora morebitne preostale stroške plačati prosilec. To velja ne glede na to, da se prosilcu v primeru uspeha v pravi v skladu s členom 26 predpisov o stroških postopka povrnejo stroški, ki jih je imel kot stranka v postopku.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, pravna pomoč velja tudi za pritožbe in krije vse nadaljnje postopke, povezane z zadevo, za katero je bila dodeljena. Velja tudi za postopek v glavni stvari, kadar je dodeljena za kateri koli povezan postopek. Pravna pomoč velja tudi za izvršilne postopke na podlagi sodnih odločb v postopkih, za katere je bila dodeljena – glej člen 18 zakona 34/2004.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Da, pravna pomoč se lahko pred zaključkom postopka popolnoma ali delno ukine v primerih iz člena 10 zakona 34/2004. To velja v primerih, ko prosilec ali njegovi družinski člani naknadno pridobijo zadostna finančna sredstva. V takih primerih mora prosilec sporočiti, da pravnega varstva več ne potrebuje, v celoti ali delno, sicer se mu lahko naložijo ustrezne kazni.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če se organ socialnega varstva odloči za popolno ali delno zavrnitev prošnje, mora prosilca o svojem namenu pisno uradno obvestiti in mu dati deset dni za odgovor. Prosilec lahko svojemu odgovoru priloži manjkajoče dokumente ali dokumente za utemeljitev svojih trditev. Če prosilec ne odgovori v desetih delovnih dneh, postane odločba dokončna, pri čemer se mu ne pošlje noben drug dopis – glej člen 37 zakona 34/2004, ki napotuje na portugalski zakonik o upravnem postopku (Código do Procedimento Administrativo).

Prosilec lahko odločbo organa socialnega varstva izpodbija pred sodiščem. V tem primeru mora organu socialnega varstva, ki je navedeno odločbo sprejel, v 15 dneh poslati pisni ugovor zoper odločbo. Organ socialnega varstva lahko svojo odločbo razveljavi. Če se odločba ne razveljavi, mora organ socialnega varstva zadevo predložiti sodišču – glej člene 26 do 28 zakona 34/2004.

Zadnja posodobitev: 06/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Romunija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:

plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);

plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo zakonito naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;

plačilo dela sodnega izvršitelja;

oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

Kadar je državna pravna pomoč zagotovljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:

stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, za s tem povezane predložene ali prejete zahtevke in dokumente pa se ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;

storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;

potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.

Upravičenec, ki izpolnjuje zahteve iz vprašanja 3, je upravičen tudi do povračila plačila nagrade mediatorju, če dokaže, da je pred začetkom sodnega postopka spor poskušala rešiti v postopku mediacije, ali če zahteva mediacijo po začetku postopka, vendar pred prvim narokom.

Državna pravna pomoč se lahko v kateri koli od navedenih oblik zagotovi ločeno ali skupaj. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presegati najvišje ravni, ki ustreza desetim nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila prošnja za pomoč vložena.

(člena 1 in 20 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Državna pravna pomoč je oblika pomoči, ki jo dodeli država, da bi se zagotovila pravica do poštenega sojenja in enak dostop do pravnega varstva zaradi uveljavljanja določenih pravic ali pravnih interesov s pravnimi sredstvi, vključno z izvrševanjem sodnih odločb ali drugih izvršilnih naslovov.

(člen 1 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Za državno pravno pomoč lahko zaprosi vsaka fizična oseba, ki ne zmore plačati sodnih stroškov določenih postopkov ali stroškov pravnega svetovanja za zavarovanje pravice ali pravnega interesa na sodišču, ne da bi bilo s tem ogroženo njeno preživljanje ali preživljanje njene družine.

Družina pomeni zakonce, otroke ali druge potomce do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, in otroke ali druge potomce, starejše od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni. Za družinskega člana se šteje tudi oseba, ki živi v istem stalnem ali začasnem prebivališču ali skupnem gospodinjstvu s prosilcem, njegovimi otroki ali drugimi potomci do 18. leta starosti, ki so od prosilca finančno odvisni, ter otroki ali drugimi potomci, starejšimi od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26. leta, če nadaljujejo študij in so od prosilca finančno odvisni. Do državne pravne pomoči so upravičene osebe, katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 300 RON. V tem primeru zneske, ki se štejejo za državno pravno pomoč, v celoti plača država. Če povprečni neto dohodek na družinskega člana v zadnjih dveh mesecih pred vložitvijo vloge ne presega 600 RON, plača država polovico zneskov, ki se štejejo za državno pravno pomoč. Zneski, ki pomenijo dohodkovne pragove in najvišji prag, ki se lahko dodeli kot državna pravna pomoč, se lahko spremenijo s sklepom vlade.

Državna pravna pomoč se lahko dodeli tudi v drugih primerih, in sicer sorazmerno s potrebami prosilca, če bi mu dejanski ali ocenjeni stroški postopka verjetno omejevali učinkovit dostop do pravnega varstva, tudi zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici, v kateri ima prosilec stalno prebivališče ali običajno prebiva, in v Romuniji.

Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo redni dohodki, kot so plače, nadomestila, honorarji, rente, najemnine, dobiček iz trgovanja ali samozaposlitve in podobno, ter dolgovani zneski, ki se redno plačujejo, kot so najemnine in preživninske obveznosti.

Državna pravna pomoč se dodeli neodvisno od premoženjskega stanja prosilca, če je pravica do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči s posebnim zakonom določena kot zaščitni ukrep glede na posebne okoliščine, kot so manjšine, invalidnost, določen status in podobno. V tem primeru se državna pravna pomoč dodeli, ne da bi bilo izpolnjeno merilo glede dohodkov, vendar le za zavarovanje ali priznanje določenih pravic ali pravnih interesov, ki izhajajo iz posebnih okoliščin ali so povezani s temi okoliščinami, ki v skladu z zakonodajo utemeljujejo priznanje pravice do pravne pomoči ali brezplačne pravne pomoči.

Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.

(členi 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 in 50 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Državna pravna pomoč, ki jo določa ta nujna uredba vlade, se dodeli v civilnih, gospodarskih, upravnih in delovnopravnih zadevah, v zadevah na področju socialne varnosti ter v drugih zadevah, razen kazenskih.

(člen 3 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V zadevah v zvezi s pravno pomočjo ni urejen poseben postopek za nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vloge za državno pravno pomoč, vložene v skladu s tem poglavjem, se pripravijo v skladu z obrazcem vloge iz Priloge, ki je sestavni del navedene nujne uredbe *(člen 49 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)*.

OBRAZEC

vloge za pravno pomoč v drugi državi članici Evropske unije

Navodila:

1. Pred izpolnjevanjem obrazca pazljivo preberite ta navodila.
2. Oseba, ki izpolnjuje vlogo, mora navesti vse podatke, ki se zahtevajo v tem obrazcu.
3. Zaradi netočnih, neustreznih ali nepopolnih podatkov lahko nastane zamuda pri obravnavi vloge.
4. Z vključitvijo lažnih ali nepopolnih podatkov v vlogo lahko nastanejo pravne posledice in vloga za pravno pomoč se lahko zavrne; zoper vas se lahko poda tudi kazenska ovadba.
5. Priložite vsa dokazila.
6. Opozarjamo vas, da ta vloga ne vpliva na rok, ki ga je treba upoštevati za začetek sodnega postopka.
7. Navedite datum in podpišite vlogo.

A1. Osebni podatki prosilca

Priimek in ime .....

Datum in kraj rojstva .....

Osebna številka .....

Naslov (stalno ali začasno prebivališče) .....

.....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

A2. Osebni podatki zakonitega zastopnika (starši, skrbnik, upravitelj itd.), kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec zakonitega zastopnika)

Priimek in ime .....

Datum in kraj rojstva .....

Osebna številka .....

Naslov .....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

A3. Osebni podatki prosilčevega odvetnika, kjer je primerno (izpolnite, če ima prosilec že odvetnika)

Priimek in ime .....

Naslov .....

Telefon/telefaks/e-naslov .....

B. Podatki o sporu, v katerem prosite za pravno pomoč

Priložite kopije vseh dokazil.

B1. Narava spora (razveza zakonske zveze, zaposlitev itd.)

B2. Vrednost spora, če jo je mogoče izraziti v denarju, in valuta, v kateri je izražena vrednost spora

B3. Opis položaja, za rešitev katerega prosite za državno pravno pomoč (vključno s pristojnim sodiščem, datumom obravnave, dokazi itd.)

C. Podrobnosti o postopku

Priložite kopije vseh dokazil.

C1. Vaš sedanjí ali prihodnji položaj v postopku (tožnik ali toženec)

Opišite predmet zahtevka, vloženega v obravnavo .....

.....

Ime in kontaktni podatki nasprotne stranke .....

.....

C2. Posebni razlogi za nujno ukrepanje v zvezi s to vlogo, kjer je primerno

C3. Navedite stroške, ki naj bi bili zajeti z vlogo (označite s križcem):

—

a) pomoč odvetnika;

—

b) plačilo stroškov izvedenca;

—

c) plačilo stroškov prevajalca ali tolmača, katerega storitve so se uporabljale med postopkom;

—

d) plačilo dela sodnega izvršitelja;

—

e) oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka/varščin, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

C4. Navedite, ali prosite za državno pravno pomoč za pridobitev:

—

pomoči odvetnika v okviru zunajsodnih postopkov

—

pomoči odvetnika pred začetkom sodnih postopkov

—

pomoči odvetnika (svetovanje in/ali zastopanje) v okviru začetih sodnih postopkov. V tem primeru navedite:

— opravilno številko

— datume narokov

— naziv sodišča

— naslov sodišča

—

pomoči odvetnika pri vložitvi pravnega sredstva zoper sodno odločbo. V tem primeru navedite:

— naziv sodišča

— datum sodne odločbe

— razlog prošnje za pomoč

— pritožbo zoper sodno odločbo

—

pomoči odvetnika v izvršilnih postopkih. V tem primeru navedite:

— naziv sodišča

— datum sodne odločbe ali datum izdaje drugega izvršilnega naslova.

C6. Navedite, ali imate kakršno koli obliko zavarovanja ali druge pravice in sredstva, s katerimi lahko v celoti ali delno krijete stroške postopka.

Če je odgovor pritrdilen, navedite podrobnosti: .....

.....

.....

D. Družinski status

Koliko oseb živi v vašem gospodinjstvu? | _____ |

Navedite, v kakšnem razmerju ste z njimi

| Priimek in | Razmerje do | Datum rojstva | Ali je ta | Ali je |

| ime | prosilca | (za | oseba | prosilec |

| | | mladoletnike) | finančno odvisna | finančno odvisen |

| | | od prosilca? | od te osebe? |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

| | | | _ | _ |

| | | | | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

| | | | _ | _ |

| | | | | | | |

| _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |

Ali obstaja oseba, ki je od vas finančno odvisna, vendar ne živi z vami?

| Priimek in ime | Razmerje do prosilca | Datum rojstva |

| | | (za mladoletnike) |

| _____ | _____ | _____ |

| | | |

| _____ | _____ | _____ |

| | | |

| _____ | _____ | _____ |

|||

--	--	--

Ali ste vi finančno odvisni od osebe, ki ne živi z vami?

| Priimek in ime | Razmerje do prosilca |

--	--

|||

--	--

|||

--	--

|||

--	--

E. Podatki o premoženjskem stanju

Navedite vse podatke o vas, vašem zunajzakonskem partnerju ali zakoncu, vseh osebah, ki so od vas finančno odvisne, ali po potrebi vseh osebah, od katerih ste vi finančno odvisni.

Če od osebe, od katere ste finančno odvisni in ki ne živi z vami, poleg prežिवnine prejimate še druge finančne prejemke, jih navedite v oddelku E.1 „Drugi prihodki“.

Če zagotavljate finančno pomoč osebi, ki ni od vas finančno odvisna in ne živi z vami, navedite to v oddelku E.3 „Drugi stroški“.

Priložite vsa dokazila o zgoraj opisanih položajih.

Navedite valuto, v kateri izražate denarne vrednosti v preglednici, če so izražene v valuti, ki ni RON.

|E.1. Podatki o |I. prosilcu|II. zakoncu ali|III. vzdrževanih|IV. osebah, |

mesečni dohodek | |zunajzakonskem partnerju |osebah |ki|

||| |podpirajo |

||| |prosilca|

--	--	--	--	--

|Plače, |||||

nadomestila: |||||

--	--	--	--	--

Poslovni dobiček: |||||

--	--	--	--	--

Pokojnine: |||||

--	--	--	--	--

Dohodki: |||||

--	--	--	--	--

|Prejemki |

|države: |

--	--	--	--	--

|1. nadomestila: |||||

--	--	--	--	--

|2. denarno nadomestilo za brezposelnost |||||

|in socialni |||||

|prejemki: |||||

--	--	--	--	--

|Dohodek iz |||||

|oddajanja |||||

|določenega |||||

premičnega ali nepremičnega premoženja v najem: |||||

--	--	--	--	--

Drugi dohodki: |||||

--	--	--	--	--

SKUPAJ: |||||

--	--	--	--	--

|E.2. Vrednost |I. Prosilec |II. Zakonec ali|III. Vzdrževane|IV. Osebe, |

premoženja | |zunajzakonski partner |osebe |ki|

||| |podpirajo |

||| |prosilca|

--	--	--	--	--

|Stavba, v kateri |||||

|živite: |||||

--	--	--	--	--

|Druga stavba: |||||

--	--	--	--	--

Zemljišče: |||||

--	--	--	--	--

|Prihranki: |||||

--	--	--	--	--

Delnice: |||||

_____

Motorna vozila: |||||

_____

Drugo premoženje: |||||

_____

SKUPAJ: |||||

_____

E.3. Mesečni II. Prosilec III. Zakonec ali IIII. Vzdrževane IV. Osebe, I

stroški | zunajzakonski partner | osebe | ki |

||| | podpirajo |

||| | prosilca |

_____

Davki: |||||

_____

Prispevki za |||||

socialno varnost: |||||

_____

Lokalni davki: |||||

_____

Stroški |||||

hipotekarnega kredita: |||||

_____

Najemnina in stanovanjski |||||

stroški: |||||

_____

Stroški |||||

izobraževanja: |||||

_____

Stroški za |||||

nego in varstvo otrok |||||

: |||||

_____

Obroki: |||||

_____

Odplačilo |||||

posojil: |||||

_____

Preživnina, ki se na podlagi pravne obveznosti |||||

plačuje |||||

drugim osebam: |||||

_____

Drugi stroški: |||||

_____

SKUPAJ: |||||

_____

Pri svoji časti izjavljam, da so navedeni podatki resnični in popolni, ter se zavežujem, da bom vsako spremembo premoženjskega stanja nemudoma sporočil pristojnemu organu, ki obravnava vlogo.

V .....

Datum .....

Podpis .....

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prošnja za državno pravno pomoč se izrazi pisno in vključuje navedbe predmeta in narave postopka, v katerem se prosi za pravno pomoč, identitete, osebne številke, prebivališča in premoženjskega stanja prosilca in njegove družine, k čemur se priložijo dokazila o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o prežिवninskih ali plačilnih obveznostih. Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Sodišče lahko zahteva pojasnila in dokazila od strank ali pisne informacije od pristojnih organov.

Zunaj sodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena v okviru vsake odvetniške zbornice, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o prežिवninskih ali plačilnih obveznostih.

Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Prosilec dokaže svoje premoženjsko stanje zlasti z naslednjimi dokumenti:

a) potrdilom o dohodku prosilca in drugih družinskih članov, družinsko knjižico in po potrebi rojstnimi listi otrok, po potrebi potrdilom o invalidnosti prosilca ali otroka, častno izjavo, iz katere izhaja, da prosilec in njegovi družinski člani ne prejemajo dodatnega dohodka, častno izjavo glede premoženja prosilca in njegovih družinskih članov, častno izjavo, s katero prosilec in/ali drugi od staršev izjavlja(-ta), da otrok ni zaupan ali nameščen v varstvo in vzgojo pri drugem

pooblaščenem zasebnem organu ali javni službi ali kateri koli pravni osebi, potrdilom pristojnih organov o obdavčljivem premoženju na ime prosilca ali po potrebi na ime drugih družinskih članov, drugimi dokumenti, ki se zahtevajo za uveljavitev pravice do pravne pomoči v skladu z zakonodajo.

(člen 14 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vloga za državno pravno pomoč se naslovi na pristojno sodišče, ki obravnava zadevo, v kateri se prosi za pravno pomoč; če se za državno pravno pomoč zaprosi zaradi izvršitve sodne odločbe, je za vlogo pristojno izvršilno sodišče. Če pristojnega sodišča ni mogoče določiti, o vlogi odloči okrožno sodišče, na območju katerega ima prosilec stalno ali začasno prebivališče.

Če se za državno pravno pomoč zaprosi v že začetem sodnem postopku, o vlogi za tako pomoč po potrebi odloči odbor, pristojen za odločanje o glavni prošnji.

Državna pravna pomoč se dodeli kadar koli med postopkom, od dneva, ko je zainteresirana stran vložila vlogo, in se zagotavlja skozi celotno stopnjo postopka, na kateri je bilo zanjo zaproseno. Vloga za državno pravno pomoč je oproščena kolkovine.

Državna pravna pomoč za vložitev pravnega sredstva se lahko odobri na podlagi nove vloge. Vloga za državno pravno pomoč za vložitev pravnega sredstva se naslovi na sodišče, zoper sodbo katerega se je treba pritožiti v roku za vložitev pritožbe, po nujnem postopku pa jo obravnava drug odbor, kot je zadevo obravnaval po vsebini.

Rok za vložitev pritožbe se z vložitvijo vloge za državno pravno pomoč prekine le enkrat, če prosilec vloži dokazila v desetih dneh. Nov rok za vložitev pritožbe začne teči z dnem pošiljanja sklepa, s katerim je odločeno o vlogi za državno pravno pomoč ali po potrebi vlogi za revizijo v smislu ugoditve ali zavrnitve.

Če je vlogi za državno pravno pomoč ugodeno, sodišče sklep nemudoma pošlje prosilcu in odvetniški zbornici. Odvetniška zbornica mora v 48 urah imenovati odvetnika, ki ima pravico do zastopanja pred katerim koli pritožbenim sodiščem, odvisno od primera. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prosilcu sporočijo v 48 urah. Z dnem imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe.

Zunajsodno pomoč dodeli služba za pravno pomoč, vzpostavljena pri vsaki odvetniški zbornici, na podlagi vloge, katere vzorec je odobril oddelek za usklajevanje pravne pomoči in v kateri so navedeni predmet in narava vloge za pravno pomoč, identiteta, osebna številka, prebivališče in premoženjsko stanje prosilca in njegove družine, dokazila, priložena vlogi, o njegovem dohodku ali dohodku njegove družine ter dokazi o preživitinskih ali plačilnih obveznostih.

Vlogi se priloži tudi častna izjava prosilca, v kateri je navedeno, ali je v zadnjih 12 mesecih prejel državno pravno pomoč, v kateri obliki, za katero zadevo in v kolikšnem znesku.

Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.

(členi 11, 12 in 13 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vloži zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora prejemnika državne pravne pomoči obvestiti tudi o imenu imenovanega odvetnika. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

(člen 15 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člen 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Pomoč odvetnika je lahko tudi zunajsodna pomoč in zajema svetovanje, vlaganje zahtevkov, predlogov ali uradnih obvestil ali začetek drugih takih sodnih postopkov ter zastopanje strank pred javnimi organi ali institucijami, ki niso pravosodni organi ali organi s sodnimi pristojnostmi, da bi se zagotovilo uveljavljanje določenih pravic ali pravnih interesov. Z zunajsodno pomočjo se morajo prosilcu v skladu z veljavnimi pravnimi določbami zagotoviti jasne in dostopne informacije o pristojnih institucijah ter po možnosti o zakonskih zahtevah, rokih in postopkih za priznanje, podelitev in uveljavljanje pravice ali interesa, kot to zahteva prosilec. Zunajsodna pomoč se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995, ponovno objavljenim, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen.

Vloga za zunajsodno pomoč se vloži pri službi za pravno pomoč pri vsaki odvetniški zbornici in o njej se na podlagi sklepa o ugoditvi oziroma zavrnitvi odloči v 15 delovnih dneh od datuma evidentiranja. Odločba se prosilcu vroči v petih delovnih dneh od datuma njene izdaje. Odločbo o zavrnitvi vloge za zunajsodno pomoč je mogoče izpodbijati pred odborom odvetniške zbornice v petih dneh od njene vročitve. Odbor odvetniške zbornice o ugovorih zoper odločbo o zavrnitvi odloči na prvem sestanku.

Predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirna nagrada, do katere so upravičeni. Sodišče določi dokončno nagrado po opravljeni storitvi, za katero je bila plačana okvirna nagrada.

Če se vloga za državno pravno pomoč odobri v obliki plačila dela sodnega izvršitelja, se v sklepu o odobritvi pomoči določi tudi okvirno plačilo, do katerega je upravičen, ki je odvisno od zapletenosti zadeve na zadevni datum. Vloga in sklep o odobritvi se čim prej pošljeta krajevni zbornici sodnih izvršiteljev na območju krajevne pristojnosti zadevnega sodišča. Odbor krajevne zbornice sodnih izvršiteljev mora v treh dneh imenovati sodnega izvršitelja, ki mu pošlje ustrezni sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik mora o imenu imenovanega sodnega izvršitelja obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko sam zahteva imenovanje določenega sodnega izvršitelja s krajevno pristojnostjo.

Ko sodni izvršitelj dokonča svoje naloge v skladu z zakonodajo in predpisi, sodišče na njegovo zahtevo določi končno plačilo, ki je odvisno od zapletenosti zadeve in količine opravljenega dela, v okviru tarif, določenih z zakonom.

Če se ugotovi vlogi za dodelitev sredstev za plačilo stroškov postopka, se v sklepu določijo oprostitev plačila ali stopnja znižanja, roki za plačilo in po potrebi višina obrokov. Če stroški postopka, ki jih je treba plačati, presegajo dvakratnik mesečnega neto dohodka prosilca na družinskega člana v mesecu pred vložitvijo vloge za državno pravno pomoč, bo plačilo obročno, tako da mesečni obrok za plačilo ne presega polovice neto dohodka na družino, razen če sodišče meni, da je treba odobriti drugo, ugodnejšo obliko pomoči. Plačilo stroškov postopka se lahko razdeli na največ 48 mesečnih obrokov.

(členi 23, 24, 25, 16, 17, 32, 33, 34 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Državna pravna pomoč v obliki pomoči odvetnika se dodeli v skladu z zakonom št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, ponovno objavljenega, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ki se nanaša na pravno pomoč ali brezplačno pravno pomoč.

Če je bila na podlagi vloge za državno pravno pomoč odobrena pomoč v obliki pomoči odvetnika, se ta vloga in sklep o odobritvi takoj pošljeta predsedniku odvetniške zbornice na območju pristojnosti tega sodišča. Predsednik odvetniške zbornice ali odvetnik, ki ga je za to pooblastil predsednik, v treh dneh imenuje odvetnika, navedenega v registru oseb za dajanje pravne pomoči, ki mu pošlje sklep in obvestilo o imenovanju. Predsednik odvetniške zbornice mora o imenu imenovanega odvetnika obvestiti tudi prejemnika državne pravne pomoči. Prejemnik državne pravne pomoči lahko po zakonu sam zahteva imenovanje določenega odvetnika, če ta s tem soglaša.

Kar zadeva zunajsodno pomoč, predsednik pristojne odvetniške zbornice na podlagi odločbe o dodelitvi zunajsodne pomoči imenuje odvetnika iz registra oseb za dajanje pravne pomoči. Predsednik odvetniške zbornice lahko, če je to mogoče, odobri zunajsodno pomoč, ki jo mora zagotoviti izbrani odvetnik osebe, ki ji je dodeljena pravna pomoč.

(člena 23 in 35 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, ter člena 71 in 73 zakona št. 51/1995 o ureditvi in opravljanju poklica odvetnika, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Državna pravna pomoč se lahko zagotovi v naslednjih oblikah:

plačilo nagrade za zastopanje, pravno pomoč in po potrebi obrambo po imenovanem ali izbranem odvetniku zaradi uveljavljanja ali varovanja pravice ali pravnega interesa na sodišču ali preprečitve spora (v nadaljnjem besedilu: pomoč odvetnika);

plačilo stroškov izvedenca, prevajalca ali tolmača za storitve, ki jih je z odobritvijo sodišča ali pravosodnega organa zagotavljal med postopkom, če je tako plačilo zakonito naloženo prosilcu za državno pravno pomoč;

plačilo dela sodnega izvršitelja;

oprostitev, zmanjšanje, prerazporeditev ali odlog plačila stroškov postopka, kot določa zakon, vključno s tistimi, ki zapadejo v plačilo v fazi izvršbe.

Kadar je državna pravna pomoč zagotovljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivaljo na ozemlju države članice, lahko odobrena pomoč vključuje tudi:

stroške prevoda dokumentov, ki jih je predložil prejemnik pomoči, če jih je za rešitev zadeve zahtevalo sodišče ali pravosodni organ, za s tem povezane predložene ali prejete zahteve in dokumente pa se ne zahteva overjanje ali druga enakovredna formalnost;

storitve tolmača v postopku, ki poteka pred sodiščem/pravosodnim organom;

potne stroške, če mora prejemnik pomoči ali druga oseba na zahtevo sodišča ali pravosodnega organa odpotovati v Romunijo ali če se po pravu zahteva obvezna prisotnost katere od teh oseb.

Državna pravna pomoč se lahko ločeno ali skupaj zagotovi v kateri koli od navedenih oblik. Vrednost državne pravne pomoči, zagotovljene ločeno ali skupaj v kateri koli od oblik pomoči odvetnika, izvedenca, prevajalca, tolmača ali sodnega izvršitelja, ne sme presegati najvišje ravni, ki ustreza desetim nacionalnim minimalnim bruto plačam v enoletnem obdobju v letu, ko je bila vloga za pomoč vložena.

(členi 6, 7, 44 in 47 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Stroški, za katere je bilo stranki z odobritvijo državne pravne pomoči odobreno izvetje ali znižanje, se naložijo nasprotni stranki, če ta v pravdi ne uspe.

Stranka, ki v pravdi ne uspe, bo morala te zneske plačati državi.

Če stranka, ki je prejela državno pravno pomoč v pravdi ne uspe, mora pokriti stroške postopka, ki jih je imela država. Vendar lahko sodišče ob rešitvi zadeve določi, ali mora stranka, ki je prejela državno pravno pomoč, v celoti ali delno povrniti stroške, ki jih je imela država, če v pravdi ni uspela zaradi svoje nevestnosti med postopkom, ali če se je s sodbo ugotovila zloraba postopka.

(člena 18 in 20 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če je zoper sodbo, izdano v zadevi, za katero je bila odobrena državna pravna pomoč, začel pritožbeni postopek, se državna pravna pomoč, dodeljena na prejšnji stopnji postopka v predpisani obliki pomoči odvetnika, zakonito podaljša in zajema pripravo vloge in razlogov za pritožbo ter začetek in vodenje postopka pritožbe.

Izdana sodba, zoper katero je mogoča pritožba, in kopija sklepa o odobritvi državne pravne pomoči se nemudoma vročita odvetniški zbornici za namene preverjanja in priznavanja ali da se po potrebi imenuje odvetnik, ki ima pravico do zastopanja pred pritožbenim sodiščem. Odvetnik je v pritožbenem postopku upravičen do ločene nagrade, ki jo v skladu z zakonom določi pritožbeno sodišče.

Če stranka na prejšnji stopnji pritožbenega postopka ni prejela državne pravne pomoči, se zanjo zaprosi z vložitvijo nove vloge.

Od dneva imenovanja odvetnika začne teči nov rok za vložitev pritožbe. Datum imenovanja odvetnika in njegovi podatki se sodišču in prisilcu sporočijo v 48 urah.

Pritožbeno sodišče preveri, ali so zahteve za dodeljeno državno pravno pomoč še vedno izpolnjene. Če sodišče ugotovi, da zahteve niso več izpolnjene, s sklepom odloči, da pomoč preneha in stranko zaveže k povračilu vseh ali dela stroškov, ki jih je imela država v obliki nagrade odvetnika.

(člen 131 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravica do državne pravne pomoči preneha s smrtjo stranke ali z izboljšanjem njenega premoženjskega stanja do te mere, da je sposobna kriti stroške postopka.

Ob prejemu vloge za državno pravno pomoč je prosilec obveščen, da bo, če v pravdi ne bo uspel, kril stroške postopka nasprotne stranke, in predvidi se možnost, da bo moral povrniti zneske, ki jih je prejel kot državno pravno pomoč, če bo zainteresirana stran zadevo predložila sodišču, ki je odobrilo državno pravno pomoč, in zagotovila dokaze glede dejanskega položaja osebe, za katero je bila vloga odobrena; zagotavljanje državne pravne pomoči se med novimi preiskavami ne prekine.

Če sodišče ugotovi, da je bila vloga za državno pravno pomoč vložena v slabi veri, s prikrivanjem resnice, izda sklep, ki osebo, ki je neupravičeno prejela državno pravno pomoč, zavezuje k povračilu zneskov, plačila katerih je bila oproščena, kot nadomestilu in k plačilu denarne kazni do višine petkratnika zneska, za katerega je neupravičeno prejela oprostitev. Zoper sklep je mogoče vložiti le zahtevek za revizijo, pri čemer se lahko na utemeljeni podlagi zahteva revizija sklepa ali znižanje nadomestila ali denarne kazni. Zahtevek je treba vložiti v petih dneh od dneva vročitve sklepa, o njem pa z dokončnim sklepom odloči drug odbor.

Kadar se z dokončno in pravnomočno sodno odločbo ugotovi, da je prejemnik državne pravne pomoči pridobil sredstva ali terjatve, katerih vrednost ali znesek desetkratno presega vrednost dodeljene pomoči, mora to pomoč povrniti. Postopek povračila je določen v [poglavju III](#) navedene nujne uredbe.

(členi 10, 14 in 17 in člen 50(2) nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Sodišče odloči o vlogi za državno pravno pomoč brez vabljenja strank z obrazloženim sklepom, izdanim na nejavni seji. Zainteresirana stran lahko v petih dneh od datuma vročitve sklepa o zavrnitvi vloge za pravno pomoč vloži zahtevek za njegovo revizijo. O zahtevku za revizijo na nejavni seji odloči drug odbor, sodišče pa izda dokončni sklep.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če je prošnja za pomoč nerazumna, če so njeni ocenjeni stroški v nesorazmerju z vrednostjo predmeta zadeve ali če ni zaprosena za zavarovanje pravnega interesa ali je zaprosena za dejanje, ki je v nasprotju s pravnim ali ustavnim redom.

Če zahtevek, za rešitev katerega se zaprosi za državno pravno pomoč, spada v kategorijo tistih, ki so lahko predmet mediacije ali drugih postopkov alternativnega reševanja sporov, bo vloga za državno pravno pomoč verjetno zavrnjena, če se dokaže, da je prosilec za državno pravno pomoč pred začetkom sodnega postopka zavrnil izvedbo takih postopkov.

Državna pravna pomoč se lahko zavrne, če prosilec zahteva odškodnino zaradi škodovanja njegovemu ugledu, časti in dobremu imenu, pri čemer se upošteva, da ni utrpel materialne škode, ter če vloga temelji na opravljanju poklica ali samozaposlitvene dejavnosti prosilca.

Kadar je državna pravna pomoč dodeljena državljanom držav članic EU ali drugim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo na ozemlju države članice, lahko romunski osrednji organ zavrne prenos vloge za pravno pomoč v drugo državo članico, če je taka vloga očitno neutemeljena ali presega področje uporabe [Direktive Sveta 2002/8/ES](#). Če pristojni organ v zaproseni državi članici zavrne vlogo za pravno pomoč, romunski osrednji organ od prosilca zahteva povrnitev stroškov prevoda.

(členi 15, 16, 45 in 46 nujne uredbe št. 51/2008 o državni pravni pomoči v civilnih zadevah, kakor je bila odobrena z zakonom št. 193/2008, kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen)

Dodatne informacije

Koristne povezave:

 [Nacionalno združenje odvetniških zbornic Romunije \(Uniunea Națională a Barourilor din România\)](#)

Zadnja posodobitev: 29/11/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Slovaška

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški postopka so zlasti stroški strank in njihovih zastopnikov, kar vključuje sodne takse, izgubljeni zaslužek strank in njihovih pravnih zastopnikov, stroške zbiranja dokazov, notarske stroške in nagrade za dejanja, ki jih notarji opravijo kot pooblaščenec sodišča, nagrade in stroške izvršitelja v zapuščinskih postopkih, stroške tolmačenja ter stroške zastopanja, če gre za zastopanje po odvetniku.

Stranki v postopku plačata svoje stroške, ki jih imata v postopku, in stroške svojih zastopnikov. Skupne stroške plačata stranki sorazmerno s svojo udeležbo v zadevi in postopku.

Če se za zastopanje strank imenuje odvetnik, njegove stroške in nagrado za zastopanje krije država.

V zapuščinskih postopkih nagrado in stroške notarja plača dedič, če zapuščina ni insolventna. Če je dedičev več, plačajo te stroške sorazmerno z neto vrednostjo svojega deleža zapuščine. V drugih primerih te stroške krije država.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pojem „pravna pomoč“ je opredeljen v zakonu št. 327/2005 o zagotavljanju pravne pomoči osebam v materialni stiski, spremembi zakona št. 586/2003 o pravnih poklicih in spremembi zakona št. 455/1991 o poslovni dejavnosti (zakon o poslovanju), kakor je bil spremenjen z zakonom št. 8/2005, ki je začel veljati 1. januarja 2006 (v nadaljnjem besedilu: zakon o pravni pomoči). V členu 4(a) zakona o pravni pomoči je navedeno: „Pravna pomoč pomeni zagotavljanje pravnih storitev osebam, ki so do njih upravičene na podlagi tega zakona, v zvezi z uveljavljanjem njihovih pravic, kar vključuje zlasti pravno svetovanje, pomoč v zunajsodnih postopkih, pripravo vlog, ki se vložijo na sodiščih, zastopanje v sodnih postopkih in opravljanje dejanj v zvezi z navedenim, pa tudi popolno ali delno kritje vseh s tem povezanih stroškov.“

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V skladu s pogoji iz zakona o pravni pomoči se lahko pravna pomoč v primeru domačih sporov dodeli vsaki fizični osebi, v primeru čezmejnih sporov pa se lahko dodeli le fizičnim osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo v državi članici (to vključuje vse države članice Evropske unije razen Danske).

„Upravičenci“ so fizične osebe, ki jim je bila s pravnomočno odločbo centra za pravno pomoč priznana upravičenost do pravne pomoči, če izpolnjujejo pogoje iz člena 6 zakona o pravni pomoči.

„Tuji upravičenci“ so fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz zakona o pravni pomoči za upravičenost do pravne pomoči v čezmejnih sporih in jim je bila pravica priznana s pravnomočno odločbo centra za pravno pomoč.

„Domači upravičenci“ so fizične osebe s stalnim ali začasnim prebivališčem v Slovaški republiki, ki zaprosijo za pravno pomoč v drugi državi članici, v kateri pristojno sodišče obravnava čezmejni spor.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V skladu z zakonom o pravni pomoči se lahko taka pomoč dodeli v civilnopравnih, delovnopравnih in družinskopравnih zadevah, v postopkih odpusta dolga na podlagi posebne zakonodaje, v postopkih pred upravnim sodiščem in v takih primerih tudi v postopkih pred ustavnim sodiščem Slovaške republike (v nadaljnjem besedilu: domači spori). V čezmejnih sporih se lahko pravna pomoč v skladu z zakonom o pravni pomoči dodeli v civilnopравnih, družinskopравnih, gospodarskopравnih in azilnih zadevah, v upravnih postopkih izгона, postopkih v zvezi z omejitvijo gibanja državljanov tretje države, postopkih v zvezi s pridržanjem prosilca, postopkih v zvezi z dodelitvijo azila in v takih primerih tudi postopkih pred upravnim in ustavnim sodiščem Slovaške republike ter osebam, v zvezi s katerimi je bila veljavnost zakona o delovnih razmerjih začasno ukinjena na podlagi posebne zakonodaje v postopku, ki se nanaša na vložitev zahtevka za nujni ukrep.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Da, če bi lahko prosilci zamudili rok, lahko sočasno z vložitvijo vloge na centru za pravno pomoč zaprosijo tudi za začasno pravno pomoč. Ta center nato nemudoma odloči o dodelitvi začasne pravne pomoči, preden odloči o priznanju upravičenosti do pravne pomoči.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vloge so na voljo na spletišču [centra za pravno pomoč](#).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Predložiti je treba dokumente, s katerimi se podkrepijo podatki, navedeni v vlogi, in dokaže materialna stiska prosilca (dokumenti, ki dokazujejo materialno stisko, ne smejo biti starejši od treh mesecev).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Na uradu centra za pravno pomoč, ki je najbližje stalnemu ali začasnemu prebivališču prosilca.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Center za pravno pomoč o dodelitvi pravne pomoči odloči v 30 dneh po prejemu vloge.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilci morajo na povabilo centra za pravno pomoč skleniti pogodbo o pravni pomoči neposredno s centrom ali imenovanim odvetnikom in center ali imenovanega odvetnika pooblastiti za izvedbo dejanj, povezanih z dodelitvijo pravne pomoči.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Center za pravno pomoč v odločbi o dodelitvi pravne pomoči imenuje odvetnika, ki upravičenca zastopa na sodišču, kadar je treba zaščititi njegove interese.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Z odločbo centra za pravno pomoč se bodisi prizna polna upravičenost do pravne pomoči bodisi se taka upravičenost zavrne.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Ni relevantno.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, pravna pomoč se dodeli tudi za pritožbene in izvršilne postopke.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Okoliščine, v katerih se lahko pravna pomoč ukine, ureja člen 14 zakona o pravni pomoči. Center za pravno pomoč se lahko odloči za ukinitve pravne pomoči v naslednjih primerih: če upravičenec ne sodeluje s centrom ali imenovanim odvetnikom, kot se od njega zahteva, če se med zagotavljanjem pravne pomoči spremenita dohodek in premoženjsko stanje upravičenca, tako da ne izpolnjuje več pogojev iz člena 6(1)(a) za nadaljnjo upravičenost do pravne pomoči, če upravičenec v treh mesecih po izdaji pravnomočne odločbe o dodelitvi pravne pomoči ne sklene pogodbe z imenovanim odvetnikom ali centra ali imenovanega odvetnika ne pooblasti za zastopanje, če se izkaže, da je bila prosilcu upravičenost do pravne pomoči priznana na podlagi neresničnih ali nepopolnih podatkov ali če upravičenec ne odgovori na zahtevo iz člena 13(3) zakona (tj. zahtevo centra, da mu v osmih dneh predloži dokaz o tem, da je še vedno upravičen do pravne pomoči).

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odločba o zavrnitvi pravne pomoči mora vsebovati podrobnosti, določene v posebni zakonodaji (tj. zakon o upravnem postopku št. 71/1967 (zakonik o upravnem postopku), kakor je bil spremenjen), in mora prosilca poučiti o tem, da šest mesecev po izdani odločbi ne sme vložiti nove vloge za isto zadevo, razen če se spremeni njegov dohodek ali premoženjsko stanje.

Zadnja posodobitev: 03/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Finska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka se razlikujejo glede na naravo in obsežnost zadeve. Pravdni stroški vključujejo na primer honorarje in stroške za pravno pomoč, stroške nadomestil pričam, pa tudi stroške za storitve tolmačenja in prevajanja, stroške vodenja zadeve in stroške za dokumente, ki jih zberejo organi, ter stroške izvršbe, ki jih je treba plačati državi. Večino stroškov v sodnem postopku zajemajo honorarji za pravno pomoč. Praviloma vsaka stranka krije svoje stroške postopka. Vendar lahko sodišče stranki, ki v postopku ne uspe, naloži plačilo stroškov nasprotne stranke.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč se na stroške države zagotovi osebam, ki potrebujejo strokovno pomoč v pravni zadevi, vendar zaradi svojega premoženjskega stanja niso zmožne same kriti stroškov postopka. Pravna pomoč zajema pravno svetovanje, nujne ukrepe in zastopanje pred sodišči in drugimi organi ter oprostitev plačila stroškov postopka. Preverjanje premoženjskega stanja ni potrebno, kadar se prosilcu zagotovi manjši pravni nasvet po telefonu ali z drugimi elektronskimi komunikacijskimi sredstvi.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravna pomoč se za zadeve v pristojnosti Finske zagotovi osebam, katerih občina prebivališča je na Finskem, in osebam, ki imajo stalno prebivališče ali običajno prebivajo v drugi državi članici Evropske unije (EU) ali Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Zagotovi se tudi, če mora zadevo obravnavati finsko sodišče ali če za to obstajajo posebni razlogi. V zadevah, ki se obravnavajo v tujini, pravna pomoč krije zagotavljanje splošnega pravnega svetovanja.

Pravna pomoč se ne zagotovi družbi ali korporaciji. Podjetniku v poslovni zadevi, ki ni sodna zadeva, se zagotovi le, če za to obstajajo posebni razlogi. Pravna pomoč se zagotovi na podlagi vloge, in sicer brezplačno ali z odbitkom, odvisno od premoženjskega stanja prosilca. Premoženjsko stanje prosilca se oceni na podlagi finančnih sredstev, ki jih ima mesečno na voljo (razpoložljiva sredstva), in njegovega premoženja. Razpoložljiva sredstva se praviloma izračunajo na podlagi mesečnega dohodka, nujnih stroškov in preživitvene obveznosti prosilca in njegovega zakonca ali zunajzakonskega partnerja. Pravna pomoč se zagotovi osebam, katerih razpoložljiva sredstva in premoženje ne presegajo zneska, določenega z vladno uredbo. Vladna uredba vsebuje tudi dodatne določbe o dohodku in stroških, ki jih je treba upoštevati, vplivu preživitvene obveznosti na izračun razpoložljivih sredstev, oceni premoženja ter merilih za določanje odbitka za prejemnika pravne pomoči.

Pravna pomoč se ne zagotovi, če ima prosilec sklenjeno zavarovanje pravnega varstva, ki krije obravnavano zadevo. Vendar lahko sodišče v zadevi, ki jo obravnava, dodeli pravno pomoč, če stroški postopka presegajo najvišje kritje, navedeno v zavarovalni polici. Če je prosilec na podlagi svojega premoženjskega stanja upravičen do brezplačne pravne pomoči, se lahko pravna pomoč dodeli tudi za kritje odbitka, navedenega v zavarovalni polici.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Pravna pomoč je na voljo v zadevah, ki se obravnavajo na sodišču, in v zunajsodnih pravnih zadevah.

Pravna pomoč se ne zagotovi, če:

je zadeva za prosilca manj pomembna;

bi bila očitno nesmiselna glede na korist prosilca;

bi zagovarjanje zadeve pomenilo zlorabo postopka ali

zadeva temelji na preneseni pravici in obstaja razlog za domnevo, da je bil razlog prenosa pridobitev pravne pomoči.

Pravna pomoč praviloma ne zajema zastopanja v:

zadevi, začeti na podlagi vložene prošnje, ki jo obravnava splošno sodišče;

enostavni kazenski zadevi;

zadevi v zvezi z obdavčitvijo ali javnopravnim bremenom ali

zadevi, v kateri pravica zahtevati popravek ali pravica do pritožbe temelji na članstvu v občinskem svetu ali svetu drugega javnega podjetja.

Tudi v tem primeru lahko državni pravni svetovalec po potrebi zagotovi pravno svetovanje ali pripravi potrebne dokumente.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Če je zadeva nujna, mora prosilec za pravno pomoč o tem obvestiti urad za pravno pomoč [oikeusaputoimisto].

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec vloge za pravno pomoč je na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/oikeusapu.html>.

Prav tako je obrazec vloge za pravno pomoč mogoče dobiti pri uradu za pravno pomoč. Kontaktni podatki uradov so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi tudi prek elektronske storitve na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prosilec mora v vlogi za pravno pomoč navesti podatke o svojem premoženjskem stanju in zadevi, v kateri prosi za pravno pomoč, ter o zavarovanju pravnega varstva (glej odgovor na vprašanje 6 o obrazcih vloge za pravno pomoč). Na zahtevo urada za pravno pomoč mora zagotoviti tudi izjavo o svojih dohodkih in stroških ter svojih sredstvih in obveznostih. Urad za pravno pomoč ima ne glede na morebitne določbe o zaupnosti podatkov pravico pridobiti vse potrebne podatke za ugotavljanje, ali je prosilec na podlagi svojega premoženjskega stanja upravičen do pravne pomoči in ali ima zavarovanje pravnega varstva, ki krije obravnavano zadevo.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi pri katerem koli uradu za pravno pomoč. Kontaktni podatki uradov so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>.

Za pravno pomoč je mogoče zaprositi tudi prek elektronske storitve na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

O dodelitvi pravne pomoči odloča urad za pravno pomoč. Odločba se pošlje na kontaktni naslov, ki ga je navedel prosilec.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Prosilec ali njegov zastopnik se mora za uveljavljanje pravice do pravne pomoči obrniti na urad za pravno pomoč.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pravno pomoč zagotavljajo državni pravni svetovalci. Vendar se lahko v zadevah, o katerih mora odločiti sodišče, zagotavljanje pravne pomoči dodeli tudi zasebnemu pravnemu svetovalcu, ki s tem soglaša. Kot zasebni pravni svetovalec se lahko imenuje le odvetnik ali kvalificirani pravni svetovalec. Če je prejemnik pravne pomoči za svojega pravnega svetovalca predlagal kvalificirano osebo, mora biti ta oseba imenovana, razen če se iz posebnih razlogov zahteva drugače. Pravi svetovalec mora pri opravljanju svojih nalog ravnati po načelih odvetniške poklicne etike.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Pravna pomoč krije nujne stroške postopka prosilca, kot se zahtevajo v zadevi. Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja. Pravna pomoč ne krije stroškov postopka nasprotne stranke.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja. Če pravno pomoč zagotavlja državni pravni svetovalec, mora prejemnik pravne pomoči odbitek plačati uradu za pravno pomoč. Če pravno pomoč zagotavlja zasebni pravni svetovalec, mora prejemnik pravne pomoči odbitek plačati temu svetovalcu.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Pravna pomoč krije vse nujne stroške postopka prosilca, kot se zahtevajo v zadevi. Odbitek od stroškov sodnega postopka, ki se prizna prosilcu za pravno pomoč, se določi na podlagi njegovega premoženjskega stanja.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se ugotovi, da pogoji za dodelitev pravne pomoči niso bili izpolnjeni ali da so se okoliščine spremenile ali prenehale obstajati, lahko urad za pravno pomoč ali sodišče spremeni odločitev o pravni pomoči ali odloči o prenehanju njenega zagotavljanja. Če se odbitek za prejemnika pravne pomoči popravi, se odloči o tem, ali mora sprememba veljati retroaktivno. Ob odločitvi o prenehanju pravne pomoči se odloči tudi o tem, ali mora prejemnik državi povrniti prejeto pravno pomoč, in določi se znesek tega povračila.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če pravna pomoč ni dodeljena v skladu z vlogo, lahko prosilec vprašanje pravne pomoči predloži v odločanje sodišču. Odločbi urada za pravno pomoč so priložena navodila za predložitev odločbe urada za pravno pomoč sodišču v ponovno proučitev (*predložitev*). Predložiti jo je treba pri uradu za pravno pomoč, ki je odločbo sprejel. Ta jo posreduje sodišču v odločanje.

Nadaljnje informacije

V kazenskih postopkih lahko sodišče osumljencu dodeli zagovornika po uradni dolžnosti, žrtvi pa pravnega svetovalca in podporno osebo med preiskavo in sojenjem v kazenski zadevi. Za zagovornika ali pravnega svetovalca žrtve se lahko dodeli le državni pravni svetovalec, odvetnik ali iz posebnega razloga kvalificirani pravni svetovalec. Podporna oseba mora biti za to usposobljena. Če sodišče osumljencu spozna za krivega kaznivega dejanja, za katero mu je bil dodeljen zagovornik med preiskavo in sojenjem v kazenski zadevi, mora ta državi povrniti nadomestila, plačana iz državnih sredstev. Če osumljenec izpolnjuje finančne pogoje za pravno pomoč, znesek povračila ne sme presegati zneska, določenega za pravno pomoč.

Nadaljnje informacije o pravni pomoči so na voljo na spletnem naslovu <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>.

Zadnja posodobitev: 06/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Švedska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Sodni postopek je na Švedskem brezplačen, plačati morate le takso za vlogo, ki trenutno znaša 2 800 SEK (približno 265 EUR). Za zadeve, v katerih vrednost predmeta spora ne presega 23 250 SEK (2 200 EUR), znaša taksa za vlogo 900 SEK (85 EUR).

Če vam je dodeljena pravna pomoč, plača takso za vlogo država.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V sporih (civilne zadeve) sta na voljo naslednji obliki pravne pomoči:

svetovanje in
pravna pomoč.

Obe ureja [zakon o pravni pomoči \(rättshjälpslagen\) \(1996:1619\)](#).

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Svetovanje

Do svetovanja v katerih koli pravnih zadevah so upravičeni vsi – fizične osebe, združenja, poslovni subjekti itd.

Zagotavlja ga lahko odvetnik ali odvetniški pripravnik v odvetniški pisarni. Zagotovita se lahko največ dve uri, kar se lahko porazdeli na več srečanj. Plačati je treba takso za svetovanje. Plačilo takse trenutno znaša 1 725 SEK (približno 164 EUR) na uro. Če stranka, ki se ji zagotavlja svetovanje, nima dovolj finančnih sredstev, lahko plača polovično takso. Če se svetovanje zagotovi otrokom, so ti običajno oproščeni plačila. Če se taksa zniža, odvetnik ali odvetniški pripravnik, ki je zagotovil svetovanje, preostanek zahteva od države.

Pravna pomoč

Pravna pomoč je na voljo le fizičnim osebam, poslovnim subjektom, združenjem itd. pa tovrstne pomoči ne morejo prejeti. V določenih okoliščinah so do pravne pomoči upravičene tudi zapuščine. Državljeni vseh držav članic EU imajo z zvezi s pravno pomočjo enak status kot švedski državljani.

Pravna pomoč se lahko dodeli za večino pravnih zadev (glej tudi odgovor na vprašanje 4).

Za dodelitev pravne pomoči morajo biti izpolnjeni določeni pogoji:

prosilcu mora biti zagotovljena vsaj ena ura svetovanja;

njegov dohodek ne sme presegati finančnega praga, ki trenutno znaša 260 000 SEK (približno 27 375 EUR). Pri izračunu dohodka prosilca se upošteva njegovo celotno premoženjsko stanje. Upoštevajo se na primer preživitinska obveznost do otrok, premoženje in dolгови;

prosilce potrebuje tako pravno pomoč kot svetovanje in te potrebe ni mogoče zadovoljiti kako drugače;

finančni prispevek države k stroškom se mora šteti za razumnega glede na naravo in pomen obravnavane zadeve, vrednost predmeta spora ter druge okoliščine;

če ima prosilec – ali bi morali imeti – sklenjeno zavarovanje stroškov postopka, je treba najprej uporabiti tako zavarovanje.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Svetovanje

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 3, se lahko svetovanje zagotovi v vseh pravnih zadevah.

Zagotovijo se lahko na primer informacije in svetovanje o:

predpisih v zvezi s sklenitvijo zakonske zveze in drugih oblik zunajzakonske skupnosti;

predpisih v zvezi z razvezo zakonske zveze;

preživitinskih prispevkov;

oporokah in zapuščinah;

nakupih in pogodbah.

Pravna pomoč

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 3, se lahko pravna pomoč dodeli v večini pravnih zadev, čeprav obstaja nekaj izjem. Ni je mogoče dodeliti na primer v zadevah, ki bi lahko vključevale pomoč zagovornika ali zastopnika po uradni dolžnosti. Če ste bili žrtev kaznivega dejanja, vam je lahko v določenih zadevah dodeljen „zastopnik oškodovanca“ (*målsägandebitråde*) (glej [zakon 1988:609 o zastopnikih oškodovancev \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#)). Tako zastopanje je za žrtev brezplačno. Ena od nalog zastopnika oškodovanca je tudi pomoč oškodovancu pri vložitvi civilne tožbe zaradi kaznivega dejanja, npr. odškodninske tožbe. Če vam je bil dodeljen zastopnik oškodovanca, se vam ne more dodeliti tudi pravna pomoč.

V nekaterih primerih morajo za dodelitev pravne pomoči obstajati posebni razlogi. Taki primeri vključujejo zadeve, ki jih je treba obravnavati v tujini ali v katerih je očitno, da vrednost zahtevka ne bo preseгла 23 250 SEK (približno 2 200 EUR).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

V zadevah, v katerih je potrebna takojšnja proučitev vloge za pravno pomoč, ni posebnega postopka. Po drugi strani pa iz splošnih načel procesnega prava izhaja, da je treba zadevo ali postopek obravnavati čim prej.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Švedska nacionalna sodna uprava (*Domstolsverket*) je pripravila preprost [obrazec vloge](#) z navodili za izpolnjevanje. Obrazec je na voljo pri organu za pravno pomoč (*Rättshjälpsmyndigheten*) in na sodiščih. Za obrazec je mogoče zaprositi tudi pri [švedski nacionalni sodni upravi](#).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 6, je švedska nacionalna sodna uprava med drugim pripravila preprost [obrazec vloge](#), ki vsebuje tudi navodila za izpolnjevanje. Več informacij je na voljo pri [švedski nacionalni sodni upravi](#).

Vloga za pravno pomoč mora med drugim vsebovati podatke o pravni zadevi, na katero se nanaša, o možnosti, da bo treba zadevo obravnavati v tujini, o tem, ali je bilo o tej zadevi že zagotovljeno kakršno koli svetovanje, o tem, ali ima prosilec sklenjeno ali je sklenil polico za zavarovanje stroškov postopka, ki krije obravnavano zadevo, ter podatke o premoženjskem stanju in drugih okoliščinah. Te podatke je treba zagotoviti na [obrazcu](#), ki ga je mogoče dobiti pri švedski nacionalni sodni upravi.

Priložiti ni treba nobenih drugih dokumentov. Vseeno pa je priporočljivo, da se priložijo kakršni koli drugi razpoložljivi dokumenti v podkrepitev predloženih podatkov.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

[Vloga za pravno pomoč](#) je treba poslati sodišču ali organu, ki je pristojen za njeno proučitev.

Če na sodišču že poteka zadeva ali postopek v zvezi z obravnavano civilno zadevo, mora vlogo za pravno pomoč proučiti sodišče. V nasprotnem primeru o dodelitvi pravne pomoči odloči [organ za pravno pomoč](#).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Organ za pravno pomoč ali sodišče, ki proučuje vašo vlogo za pravno pomoč, vas bo o sprejeti odločitvi pisno uradno obvestil.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če se vam dodeli pravna pomoč, se vam hkrati dodeli tudi svetovalec za pravno pomoč. Za več informacij se morate torej obrniti nanj.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Kot svetovalec za pravno pomoč se lahko dodeli odvetnik, odvetniški pripravnik ali druga ustreza oseba. Če primerno osebo predlagate sami, mora biti ta oseba dodeljena, če stroški zato ne bodo bistveno višji ali če ni drugih posebnih razlogov, zaradi katerih to ne bi bilo mogoče.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Če je dodeljena pravna pomoč, bo država krija naslednje stroške:

honorarje svetovalca za pravno pomoč za največ 100 ur opravljenega dela, razen če sodišče odloči drugače;

razumne stroške za predložitev dokazov na sodišču splošne pristojnosti, švedskem delovnem sodišču (*Arbetsdomstolen*) in švedskem gospodarskem sodišču (*Marknadsdomstolen*);

stroške preiskave, ki so upravičeno nastali zaradi varstva vaših pravic, do največ 10 000 SEK (približno 1 053 EUR);

stroške mediacije v skladu s členom 17 poglavja 42 [švedskega zakonika o sodnem postopku \(rättegångsbalken\)](#);

stroške vloge in vročanja ter stroške izvršitve.

Sami pa boste morali kriti morebitne stroške, ki jih pravna pomoč ne krije. Če pa boste v pravdi uspeli, vam lahko te stroške povrne nasprotna stranka.

Če vam je dodeljena pravna pomoč, morate prispevati k stroškom s plačilom takse za pravno pomoč. Ta taksa je izražena kot delež stroškov vašega svetovalca za pravno pomoč. Sistem taks ima šest stopenj, ki so odvisne od vašega dohodka; izražene so kot stalni dohodkovni razredi v švedskih kronah (SEK). Glede na posamezni dohodkovni razred je treba plačati od 2 % do 40 % stroškov. Dohodkovni razred, v katerega ste uvrščeni, in s tem delež, ki ga boste morali plačati, se določita glede na vašo finančna sredstva. Izračunata se na podlagi vašega letnega dohodka, vaših vzdrževanih družinskih članov in vaših finančnih sredstev. Takso za pravno pomoč morate svetovalcu za pravno pomoč plačati ob vsakokratnem nastanku stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če vam je dodeljena pravna pomoč, to pomeni, da ste upravičeni do vseh ugodnosti, ki jih krije švedski sistem pravne pomoči (glej odgovor na vprašanje 12). Pravne pomoči torej ni mogoče prejeti le za določen del.

Po drugi strani je zunaj sistema pravne pomoči mogoče prejeti finančno pomoč za določene stroške, povezane s sodnim postopkom, zlasti potne stroške za prihod na sodišče in stroške prič, povabljenih na sodišče. Zato vam lahko država, če ste kot stranka v zadevi ali postopku vabljeni na sodno obravnavo, plača **potne stroške in dnevnice**, če je to primerno (člen 6 poglavja 11 [švedskega zakonika o sodnem postopku](#)). Država lahko plača tudi **nadomestilo prič** za nujne potne stroške, dnevnice in izgubljeni čas (glej člen 24 poglavja 36 [švedskega zakonika o sodnem postopku](#)), če je to primerno glede na vaše premoženjsko stanje. Pravne osebe niso upravičene do nadomestila za potne stroške in dnevnice zaradi navzočnosti na sodišču.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da, vendar nadomestilo za svetovalca za pravno pomoč krije le do 100 ur. Če je bilo 100 ur porabljenih v postopku na prvi stopnji, se morebitni postopki na višji stopnji ne krijejo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pravna pomoč mora samodejno prenehati, ko se obravnavana pravna zadeva šteje za zaključeno. Praviloma mora pravna pomoč prenehati tudi takrat, ko svetovalec za pravno pomoč opravi 100 ur dela. Vendar lahko sodišče odloči, da se lahko taka pomoč nadaljuje.

V nekaterih primerih mora pravna pomoč prenehati že prej. To se zgodi, če na primer ne plačate takse za pravno pomoč ali predložite napačne podatke, tako da pravna pomoč ne bi bila dodeljena, če bi predložili pravilne podatke. Drug primer obveznega predčasnega prenehanja pravne pomoči je, če vaš svetovalec za pravno pomoč opravi 100 ur dela in sodišče ne odloči, da se mora pravna pomoč nadaljevati.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Da. Zoper odločbo o zavrnitvi pravne pomoči se lahko pritožite. Če je odločbo sprejelo sodišče, morate uporabiti enak pritožbeni postopek kot pri drugih odločbah. Ko vas sodišče pisno uradno obvesti o odločbi, vključni tudi informacije o tem, kako se je mogoče pritožiti zoper odločbo. Če je odločbo sprejel organ za pravno pomoč, morate pritožbo vložiti pri [organu za pravno pomoč \(Rättshjälpsnämnden\)](#).

Nadaljnje informacije

Nadaljnje informacije o švedskem sistemu pravne pomoči in obrazci vloge so na voljo pri švedski nacionalni sodni upravi na naslovu:

Swedish National Courts Administration

SE-551 81 JÖNKÖPING, Sweden

<https://www.domstol.se/>

Telefon: +46 36155300

Telefaks: +46 36165721

Zadnja posodobitev: 07/07/2021

Strani in jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Anglija in Wales

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški so odvisni od natančne narave zadeve. Stroški odvetnikov nastanejo na izrecno dovoljenje njihovih strank in lahko zajemajo nagrade odvetnikov, pa tudi plačilo stroškov, kot so sodne takse in izvedenska mnenja. Če stranka v postopku uspe, lahko od stranke, ki ne uspe, dobi povrnjene nekatere ali vse te stroške, če pa ne uspe ali ji stranka, ki ne uspe, ne more plačati, mora nazadnje sama plačati stroške svojega odvetnika. Sodišče ob koncu zadeve odloči, kdo bi moral plačati stroške, pri čemer upošteva vse okoliščine zadeve. Čeprav mora na splošno stranka, ki v postopku ne uspe, plačati stroške stranke, ki je uspela, obstajajo številne izjeme od tega načela.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Različne ravni pomoči v civilnih zadevah so:

pravna pomoč, ki zajema začetno svetovanje in pomoč v zvezi s katero koli pravno težavo;

pomoč na sodišču, ki vključuje pomoč na sodišču, kadar ni potrebno polno zastopanje;

družinska mediacija, kjer vam neodvisen in strokovno usposobljen mediator pomaga doseči sporazum o zadevah, kot so:

ureditve za otroke po razvezi zakonske zveze ali prenehanju življenjske skupnosti (včasih imenovane pravica do varstva in vzgoje, skrbništvo ali pravica do stikov),

plačevanje preživnine za otroka;

finance (na primer, kaj storiti z vašo hišo, prihranki, pokojnino, dolgovi); in

zastopanje na sodišču ali tribunalu.

Pravno zastopanje zajema pravno zastopanje stranke v postopku ali osebe, ki razmišlja o začetku postopka. To je stopnja, na kateri se najverjetneje obravnavajo nujne družinske in druge zadeve, ki se lahko financirajo iz javnih sredstev. Na voljo je v dveh oblikah – kot pomoč pri preiskavah in polno zastopanje.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Finančna sredstva službe za pravno pomoč (Legal Aid Agency) so na voljo le posameznikom s pravno težavo, ki spada v obseg, zajet s pravno pomočjo.

Državljanstvo ali prebivališče se ne preverja.

Prosilci morajo na splošno tudi:

imeti nizke dohodke ali prejemati nekatere prejemke in imeti malo prihrankov ali premoženja (preverjanje premoženjskega stanja) ter

dokazati, da je zagotovitev pravne pomoči v okoliščinah zadeve razumna (preverjanje vsebine zadeve).

Preverjanje premoženjskega stanja

Služba za pravno pomoč pri proučitvi upravičenosti do pravne pomoči prouči premoženjsko stanje posameznika. Pri pravni pomoči in pravnem zastopanju je v preverjanju premoženjskega stanja zajeta ocena mesečnega bruto dohodka, mesečnega razpoložljivega dohodka in razpoložljivega kapitala.

Če posamezniki prejemajo nekatere socialnovarstvene prejemke, odvisne od višine dohodka, znane kot „passporting benefits“ (prejemki, zaradi prejemanja katerih preverjanje premoženjskega stanja posameznika ni potrebno), samodejno prestatenejo preverjanje dohodkov, še vedno pa je treba oceniti kapital.

Taki prejemki vključujejo:

dohodkovno podporo (Income Support – IS);

denarno nadomestilo za brezposelnost na podlagi dohodka (Jobseeker's Allowance – JSA);

univerzalni kredit (Universal Credit – UC);

kreditno jamstvo, ki je del pokojnine (Guarantee Credit – GC)

zaposlitveni in podporni dodatek, odvisen od višine dohodka (Employment and Support Allowance – ESA).

Če posamezniki prejemajo finančno podporo nacionalne službe za podporo prosilcem za azil (National Asylum Support Service) na podlagi členov 4 ali 95 zakona o priseljevanju in azilu iz leta 1999 (Immigration and Asylum Act 1999), so prek preverjanja dohodkov in kapitala prepuščeni le za zadeve na področju nadzorovanega priseljevanja delavcev in azila ter pritožbe pri višjem tribunalu.

Premoženjsko stanje se ne preverja v nekaterih vrstah zadev, vključno s:

pritožbami pri tribunalu za duševno zdravje;

postopki v zvezi s postavitvijo otroka pod skrbništvo;

primeri mednarodne ugrabitve otroka.

Preverjanje vsebine zadeve

Pri vlogah za pravno pomoč se preveri tudi vsebine zadeve, da se oceni, ali je v okoliščinah zadeve razumno nekomu dodeliti pravno pomoč.

Direktor za obravnavo primerov pravne pomoči (Director of Legal Aid Casework) med drugim prouči:

ali je verjetni izid sorazmeren s stroški predložitve zadeve sodišču;

ali je zadeva v širšem javnem interesu;

ali bi bila stranka, ki je zasebni plačnik s skromnimi sredstvi, pripravljena porabiti svoj denar, če bi njeno zadevo prevzel odvetnik, in

ali bi bile v primeru nedodelitve pravne pomoči kršene pravice posameznika.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Področja prava, za katera je na voljo pravna pomoč, so določena v delu 1 Priloge 1 k zakonu o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012 (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Med njimi so:

javno družinsko pravo v zvezi z zaščito otrok;

zasebno družinsko pravo, kjer obstaja dokaz o nasilju v družini ali zlorabi otroka, zadeve v zvezi z odvzemom otroka, zadeve v zvezi z zaščito pred pod prisilo sklenjeno zakonsko zvezo in zadeve, v katerih je otrok stranka v postopku;

dolg, zaradi katerega je v nevarnosti dom osebe. To vključuje hipoteko na dom, naročila za prodajo doma in neprostoVOLJNI stečaj, v katerem je v premoženje osebe vključen njen dom;

nastanitev, kadar je v nevarnosti dom osebe ali je oseba brezdomna. To vključuje posest doma, prisilno izselitev, slabo stanje najete nastanitve, kadar slabo stanje pomeni resno tveganje za zdravje ali varnost, pomoč v primeru brezdomstva in primere asocialnega vedenja;

oskrba v skupnosti;

ukrepi proti javnim organom;

duševno zdravje in duševna zmožnost;

sodni nadzor;

posebne potrebe na področju izobraževanja;

prošnje za azil in pritožbe;

pridrzanje priseljencev;

diskriminacija;

klinično zanemarjanje med nosečnostjo, rojstvom ali v poporodnem obdobju, zaradi katerega otrok utрпи nevrološko poškodbo, posledica katere je težka invalidnost;

priseljavanje, kadar gre za primere nasilja v družini, postopke pri posebni pritožbeni komisiji za priseljavanje ali vprašanja trgovine z ljudmi ali suženjstva, podločnosti ali prisilnega dela;

socialni prejemki, vendar le za pritožbe glede pravnega vprašanja pri višjem tribunalu, pritožbenem sodišču ali vrhovnem sodišču.

Za druga področja je lahko pravna pomoč na voljo le, če je izpolnjen preskus za financiranje v izrednih primerih (Exceptional Case Funding), kot je določeno v členu 10 zakona o pravni pomoči, obsodbah in kaznih za storilce kaznivih dejanj iz leta 2012.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Nujna pomoč je na voljo za nujno zastopanje na sodišču, na primer za zaščito posameznikov in/ali njihovih otrok pred nasiljem v družini.

V zadevah s področja zasebnega družinskega prava, ki vključujejo nasilje v družini, boste morali na splošno predložiti dokaz o tem, da je obstajala nevarnost, da bi vas ali vaše otroke lahko poškodoval nekdanji partner.

Za dokaze lahko zaprosite:

sodišče;

policijo;

večagencijsko konferenco za oceno tveganja (multi-agency risk assessment conference);

socialne službe;

zdravstvenega delavca, na primer zdravnika, medicinsko sestro, babico, psihologa ali patronažno sestro;

upravljavca zatočišča;

podporno službo za nasilje v družini;

banko, na primer za račune za kreditne kartice, dokumente o posojilu ali izpiske;

svojega delodajalca ali izvajalca izobraževanja ali usposabljanja;

izplačevalca morebitnih prejemkov, ki ste jih prejeli.

Pravni svetovalci, ki imajo pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zaprosijo za nujno pravno zastopanje, da se pokrije vsako takojšnje ukrepanje. Pri vsakem trenutnem delu pa je treba za pravno pomoč zaprositi na običajen način.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Vsi pravni svetovalci s pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči ali brez nje morajo svoje stranke obvestiti o morebitni razpoložljivosti pravne pomoči in jim omogočiti, da se obrnejo na ponudnika pravne pomoči.

Storitve civilne pravne pomoči lahko zagotavljajo telefonska svetovalna služba svetovalnice za civilnopravne zadeve, odvetniki in odvetniki za zastopanje pred višji sodišči ali neprofitne organizacije, ki imajo na zadevnem pravnem področju sklenjeno pogodbo s službo za pravno pomoč. Svetovalce za pravno pomoč je mogoče najti z brezplačno spletno storitvijo Find a Solicitor (poišči odvetnika), ki jo upravlja odvetniško združenje (The Law Society).

Stranke je mogoče napotiti tudi na telefonsko svetovalno službo svetovalnice za civilnopravne zadeve za začetno opredelitev obsega in finančne upravičenosti.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Navesti morate naslednje informacije za vas in (po potrebi) vašega partnerja:

prejemke, vključno z njihovimi izpiski;

dohodke, prihranke in porabo, vključno s pisnimi obračuni plače in bančnimi izpiski;

nacionalno številko zavarovanja.

Potrebovali boste tudi kopije dokazil, ki se nanašajo na vašo zadevo, npr.

sodna pisanja;

poročni in rojstni list (za družinske zadeve);

ustrezne dopise.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo v imenu posameznika vložijo njegov odvetnik, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, pri službi za pravno pomoč. Glej zgoraj za informacije o tem, kako poiskati odvetnika.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetnik vas bo obvestil o tem, ali je bila vaša vloga za pravno pomoč sprejeta in ali morate plačati prispevek.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Pri tem vam lahko svetuje odvetnik.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Izberete ga sami (glej zgoraj), vendar morate zbrati odvetnika, ki ima pogodbo s službo za pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Če so vam odobrena finančna sredstva, krijejo vse stroške odvetnika, vključno s stroški, kot so sodni stroški, vendar pa se lahko od vas glede na vašo sredstva zahteva plačilo fiksnega mesečnega prispevka.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Glej zgoraj.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Če v postopku, ki ga ni financirala služba za pravno pomoč, ne uspete, lahko še vedno zaprosite za finančna sredstva za pritožbo pri višjem sodišču.

Uspešno morate opraviti preverjanje premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

Če ste za zadevo prejeli finančna sredstva službe za pravno pomoč, lahko zaprosite za spremembo potrdila o financiranju, da bo zajemalo tudi pritožbo. Na tej stopnji se služba za pravno pomoč prepriča, da vaša zadeva še vedno izpolnjuje merila preverjanja premoženjskega stanja in vsebine zadeve.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če se v obdobju, za katero imate veljavno potrdilo o financiranju pravnega zastopanja, povečajo vaši dohodki in/ali kapital, morate o tem takoj uradno obvestiti službo za pravno pomoč, da ponovno oceni vaše premoženjsko stanje. Če se vaši dohodki zmanjšajo, lahko zaprosite za ponovno oceno premoženjskega stanja, vaš prispevek pa se lahko zmanjša. Če dobite denar, na primer tako, da ga podedujete, prodate hišo ali zadenete na loteriji, med tem ko vašo zadevo financira služba za pravno pomoč, se od vas lahko zahteva, da s tem denarjem plačate nekatere ali vse stroške postopka.

Če so vam dodeljena finančna sredstva, so lahko omejena na neko delo, kot je pridobitev mnenja odvetnika o vaši zadevi, poleg tega je lahko določen najvišji znesek. Za razširitev obsega dela, ki ga krije pravna pomoč, ali povečanje najvišjih stroškov dela, ki ga lahko opravi vaš odvetnik, morate vložiti prošnjo prek svojega odvetnika.

Če ni več razumno, da prejmete finančna sredstva, lahko služba za pravno pomoč financiranje ukine, na primer če zavrnete razumno ponudbo za poravnavo ali če postane jasno, da ima vaša zadeva manjše možnosti za uspeh od pričakovanih. Tako se zagotovi, da se javni denar ne zapravi za zadevo, ki je stranka, ki je zasebni plačnik, verjetno ne bi nadaljevala. Če služba za pravno pomoč razmišlja o ukinitvi financiranja, vam bo najprej omogočila, da ji dokažete, zakaj tega ne bi smela storiti, če pa se vseeno odloči za ukinitve financiranja, imate pravico do pritožbe pri neodvisnem odboru odvetnikov. V primeru ukinitve financiranja se krijejo že nastali stroški vašega odvetnika.

Zakonsko določeni prispevki

Če se zaradi postopka izboljša vaše premoženjsko stanje, se lahko od vas zahteva povračilo dela ali vseh stroškov. Služba za pravno pomoč mora ob koncu zadeve čim bolj pokriti svoje stroške. Najprej upošteva vse prispevke, ki ste jih plačali, in stroške, ki jih je povnila nasprotna stranka. Po tem izterja morebitni preostali primanjkljaj iz premoženja ali denarja, izterjanega ali shranjenega med postopkom. Stranka, ki je zasebni plačnik, bi morala tako poravnati neporavnane stroške, in edino pošteno je, da bi stranka, ki prejema finančna sredstva, storila enako, če si lahko to privoščiti. Če pa je zadevno premoženje vaš dom (ali denar, namenjen za nakup doma), lahko plačilo odložite do naslednje prodaje, če se strinjate s plačevanjem obresti v vmesnem obdobju.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Odvetnik/pravni svetovalec, ki ima pogodbo za zagotavljanje pravne pomoči, lahko zavrne vaš predlog, da bi ga zastopali. V njegovi pogodbi je navedeno, v katerih okoliščinah lahko to stori, npr. v primeru navzkrižja interesov ali če nima zmožnosti. Pojasniti vam mora, zakaj zadeve ne bo prevzel, vendar pa se proti tej odločitvi ne morete pritožiti.

Če je vaša vloga zavrnjena na podlagi vsebine zadeve, vas o tej odločitvi obvesti služba za pravno pomoč in navede pojasnilo. Nato imate za pritožbo na voljo 14 dni. Pritožba se najprej notranje pregleda. Če služba za pravno pomoč po proučitvi pritožbe meni, da so merila za pravno pomoč izpolnjena, in spremeni odločitev, se vloga/spremenba odobri in izda potrdilo/spremenjeno potrdilo o dodelitvi pravne pomoči.

Če služba za pravno pomoč meni, da merila za pravno pomoč niso izpolnjena, in potrdi odločitev, sta vi in vaš odvetnik obveščena o razlogih ter o tem, ali obstaja možnost za nadaljnjo pritožbo pri neodvisnem razsodniku za finančna sredstva (Independent Funding Adjudicator).

Če se pritožba predloži temu razsodniku, ta sprejme odločitev/priporočilo na podlagi informacij, zagotovljenih v podporo pritožbi, in veljavnih predpisov o pravni pomoči. Neodvisni razsodnik za finančna sredstva lahko po potrebi stopi v stik z vami.

Nadaljnje informacije

Nadaljnje informacije o pravni pomoči so na voljo na spletišču [Gov.uk](https://www.gov.uk).

Zadnja posodobitev: 12/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Pravna pomoč - Škotska

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Znesek je odvisen od narave zadeve. Stroški lahko zajemajo nagrado odvetnika, ki deluje v imenu prejemnika pravne pomoči (osebe, ki prejema pomoč), ter stroške, kot so sodne takse in izvedenska mnenja.

Sodišče ob koncu zadeve odloči, katera stranka mora plačati stroške. Na splošno mora stranka, ki v postopku uspe, plačati stroške stranke, ki ne uspe, čeprav obstajajo številne izjeme od tega načela. Če v postopku ne uspe oseba, ki prejema pomoč, ali če se drugi stranki odredi plačilo stroškov, vendar tega ne stori, mora oseba, ki prejema pomoč, plačati lastne stroške.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Pravna pomoč, financirana iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: pravna pomoč), ljudem omogoča, da vložijo tožbo za uveljavljanje ali zaščito svojih pravic ali plačajo stroške za svojo obrambo, če si tega sami sicer ne bi mogli privoščiti. Pravno pomoč na Škotskem upravlja škotski odbor za pravno pomoč (Scottish Legal Aid Board), ki je neresorni javni organ, ki ga financira škotska vlada.

Obstajajo tri vrste pravne pomoči.

Civilno svetovanje in pomoč (civil advice and assistance): ustno ali pisno svetovanje o uporabi škotskega prava v vseh konkretnih okoliščinah, nastalih v zvezi z osebo, ki potrebuje nasvet. Zagotavlja ga odvetnik in pravni svetovalec, kjer je ustrezno.

Svetovanje z zastopanjem (advice by way of representation – ABWOR): kategorija svetovanja in pomoči, ki omogoča zastopanje po odvetniku ali po potrebi pravnem svetovalcu v civilnih postopkih pred pristojnimi sodišči in tribunali na Škotskem.

Civilna pravna pomoč (civil legal aid): ločen sistem, ki omogoča zastopanje po odvetniku ali po potrebi pravnem svetovalcu v civilnih postopkih pred drugimi pristojnimi sodišči in tribunali na Škotskem.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Merila za upravičenost za prosilce za civilno pravno pomoč so skladna in pregledna, v zvezi z vlogami pa so potrebna zakonska preverjanja. Prvi dve preverjanji se uporabljata za pravno vsebino vloge. Dokazati je treba, da obstaja pravna podlaga za zadevo, v zvezi s katero se prosi za pravno pomoč (kar je imenovano utemeljeni razlog), in da je razumno uporabiti javna sredstva za podporo zadeve. Tretje preverjanje se uporablja za premoženjsko stanje prosilca.

Odvetnik lahko zagotovi svetovanje in pomoč, če je prepričan, da prosilec izpolnjuje pogoje za finančno pomoč, in če je vprašanje, za katero želi pridobiti nasvet, zadeva, za katero se uporablja škotsko pravo. Odvetnik lahko zagotovi svetovanje in pomoč do določene stopnje odhodkov. Vsako delo, ki presega prvotno stopnjo odhodkov, mora predhodno odobriti škotski odbor za pravno pomoč, ki mora prav tako odobriti vsako delo, v katerem je potrebno zastopanje. Pri vložitvi vloge za pravno pomoč v skladu z zakonom o pravni pomoči (Škotska) iz leta 1986 (Legal Aid (Scotland) Act 1986) se ne zahteva, da mora imeti oseba prebivališče na Škotskem. Svetovanje in pomoč sta na voljo za zadeve škotskega prava (vključno s pravom Združenega kraljestva, ki se uporablja na Škotskem). Pravna pomoč je na voljo za postopke pred škotskimi sodišči.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Glej odgovor na vprašanje 2.

Civilno svetovanje in pomoč sta na voljo v zadevah, ki zajemajo uporabo škotskega prava.

Svetovanje z zastopanjem je na voljo v civilnih postopkih na številnih sodiščih in tribunali, določenih v zakonodaji. Med njimi so pritožbeni tribunali za priseljevanje in delovni tribunali.

Civilna pravna pomoč je na voljo v civilnih postopkih na številnih drugih sodiščih in tribunali, določenih v zakonodaji. Med njimi so grofijsko sodišče (Sheriff Court) in glavno civilno sodišče (Court of Session), ki sta glavni sodišči za civilne zadeve na Škotskem. Pravna pomoč je prav tako na voljo za številne tribunale, kot so tribunal za komisarje socialnega varstva in pritožbeni tribunal za delovnopravne zadeve.

Civilne pravne pomoči ni mogoče dodeliti v postopkih, ki se v celoti ali deloma nanašajo na obrekovanje, presojo volilnih pobud, vloge za poenostavljeni postopek razveze zakonske zveze pri glavnem civilnem sodišču in grofijskem sodišču ter predlog dolžnika za zaseg njegovega premoženja. Ni je mogoče

dati na voljo za zadeve na sodišču, ki se nanašajo na spore majhne vrednosti (tj. če je vrednost zahtevka manjša od 3 000 GBP, razen če se zahtevki ne nanašajo na osebno poškodbo).

Vendar vam lahko o tem svetuje odvetnik v okviru svetovanja in pomoči.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Odvetnik lahko sprejme nekatere ukrepe v postopku kot posebno nujno zadevo, da zaščiti položaj prosilca, preden o vlogi za civilno pravno pomoč odloči škotski odbor za pravno pomoč.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Škotski odbor za pravno pomoč sprejema le vloge, ki jih vložijo odvetniki v imenu prosilca.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vaš odvetnik vam svetuje, kateri dokumenti so potrebni v zvezi s preverjanjem finančne upravičenosti in vsebine zadeve.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Škotski odbor za pravno pomoč sprejema le vloge, ki jih vložijo odvetniki, ki deluje v imenu prosilca, ne pa neposredno prosilec.

Če ne morete najti odvetnika za zastopanje, je na [spletišču škotske pravniške zbornice storitev](#) za iskanje odvetnikov. Tako lahko poiščete odvetnika, registriranega za zagotavljanje pravne pomoči. Pokličete lahko tudi pravniško zbornico na številko 01312267411.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Vaš odvetnik vam bo povedal, ali ste upravičeni do svetovanja in pomoči v okviru pravne pomoči.

Za pravno pomoč zaprosi vaš odvetnik v vašem imenu, in ko škotski odbor za pravno pomoč oceni vašo vlogo za civilno pravno pomoč, o tem obvesti vas in vašega odvetnika. Škotski odbor za pravno pomoč ima na svojem spletišču navedenih več [ocenjevalcev za upravičenost](#), ki vam pomagajo razumeti, do česa ste lahko upravičeni.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

O ustreznem ukrepanju vam svetuje vaš odvetnik.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Pred vložitvijo vloge za svetovanje in pomoč ali pravno svetovanje se morate posvetovati z odvetnikom.

Če ne morete najti odvetnika za zastopanje, je na spletišču škotske odvetniške zbornice [storitev za iskanje odvetnikov](#). Tako lahko poiščete odvetnika, registriranega za zagotavljanje pravne pomoči. Pokličete lahko tudi pravniško zbornico na številko 01312267411.

Poleg tega [škotski odbor za pravno pomoč](#) zagotavlja informacije o najbližjih odvetnikih, ki zagotavljajo pomoč s pravno pomočjo, ali drugih izvajalcih svetovanja, ki jih financira odbor. V civilnih zadevah je mogoče iskanje po vrsti zadeve. Čeprav je podjetje registrirano za delo v zvezi s pravno pomočjo, mu ni treba ponujati storitev kateri koli stranki ali prevzeti zadeve v zvezi s pravno pomočjo.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Glej odgovor na vprašanje 1.

Pravna pomoč krije le stroške vašega odvetnika in druge stroške, povezane z vašo zadevo, kot so sodne takse in izvedenska mnenja. Stroškov nasprotna stranke ne krije.

Če ste upravičeni do pravne pomoči, boste morda morali prispevati k stroškom postopka. Stopnja prispevka, ki ga morate plačati, je odvisna od vašega premoženjskega stanja.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če ste upravičeni do delne pravne pomoči, morate preostale stroške zadeve plačati sami. Če morate plačati prispevek, je njegov znesek odvisen od vašega razpoložljivega dohodka, prihrankov in premoženja. Škotski odbor za pravno pomoč meri dohodek in kapital (prihranki in vredni predmeti v vaši lasti) od datuma vložitve vloge do konca trajanja vaše zadeve.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Izvirno potrdilo o dodelitvi pravne pomoči ne zajema pritožbe zoper izid zadeve. Vložiti je treba novo vlogo za pravno pomoč, škotski odbor za pravno pomoč pa se mora prepričati, da so izpolnjena zakonska preverjanja v zvezi s pritožbo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Škotski odbor za pravno pomoč lahko iz različnih razlogov prekine zagotavljanje pravne pomoči in to občasno tudi stori, ko na primer odvetnik ne odgovori na zahtevek za dodatne informacije. Škotski odbor za pravno pomoč mora v skladu z merili za upravičenost, določenimi v zakonodaji, upoštevati stalno preverjanje premoženjskega stanja posameznika in preučiti, ali je dodeljevanje pravne pomoči še razumno. En del preskusa razumnosti je, da se od prejemnika pravne pomoči pričakuje, da upošteva sodne odločbe.

Pravna pomoč se lahko ukine tudi, če je oseba, ki prejema pomoč, zagotovila lažne informacije ali ni razkrila bistvenih podatkov; v takih primerih lahko poskuša škotski odbor za pravno pomoč tudi izterjati izplačani denar.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če škotski odbor za pravno pomoč dodelitev pravne pomoči zavrne, navede razloge za zavrnitev. Posameznik lahko zahteva ponovno presojo zadeve, zlasti v primeru spremenjenih okoliščin. V zvezi s posamezno zadevo se je mogoče na škotski odbor za pravno pomoč obrniti po e-pošti (general@slab.org.uk) ali telefonu. Centrala (01312267061) je odprta od ponedeljka do petka od 8.30 do 17.00.

Zadnja posodobitev: 15/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.